¶ Præterita verboꝝ.

Grãmaticę prima pars Roberti VVhitintoni. L. L. nuperrime recẽsita.
Liber quintus, de verborũ preteritis & supinis cũ cõmẽto necnõ interliniari dictionũ interpretatione.

Eiusdem Roberti VVhitin. tetrastichon.

Auctiꝰ exit opus, facit hoc mihi Zoilus acer.
Arbiter, is credit nil sine teste mihi.
Imprudens peragit quod nolit, nanq; nocendo
Prosit, quod cupio cõciliatq; mihi.

HVMILIABIT CALVMNIA torem.

ROBER. VVhitintonus. L. L. candidis Lecto. Sal'.

GRammaticę ęditiones certatim (tanq̄ in olympiaco puluere) ostētare contendūt huiꝰ æui cōplures: alius tamen alio more/ suo quisq; innitens iudicio: alium contempsisse videtur. Hic aūt breuitati anxie nimiū astrictus (vt videat cōtractior) fatidicæ Themis oraculo nō minus abstrusa/ excudere certat. Ille vero obsoletorū affectator/ inusitatam supellectilem (vt locupletatior cēseatur) ferrugineo (velut matris Euādri) apparatu. obfusciora elicere nitit. Itaq; dū populari auræ captādæ vela plus iusto turgida protendunt/ fit vt vel nimiæ angustiæ vadis: vel vastę profusitatis abysso/ illidantur importuni. Vn̄ nos mediocritatē cōplectentes (vt quē cautiorē aliena efficiūt pericula) prurientibus auribus neoterica/ & exotica relinquentes oblectamenta: istiusmodi Circes cātilenis (vt non incautus Vlisses) aures obturantes: mediū iter tutius tenere potius elegimꝰ. Neq; si penes alios ampullata emunctæ naris effulgeat gloria/ pēsi quicq̄ habemus: dūmodo studiosæ pubis vtilitati a nobis (vtcūq;) cōsulatur. Quare post varios hybernarū procellarū turbines/ quędā lacera & detrita (typographorū incuria facta) resarsimus: quædā etiā noua (ex cōsulto) addēda curauimꝰ. Quodsi solito auctior paulo videat cuipiam. In causa fuit quorūdā criticorū momorū latratus: qui sine authorū testimonio/ nihil (lice[illegible]minis oraculo nō minꝰ verū) nobis credere in animū [illegible]cāt. Neq; me prętęrire possit: q̄ lyncei in nostris carpendis esse solent. At discant velim priꝰ vel sua (cultius) ędere: q̄ aliena male taxent. ne male audiāt. Authorū (et probatorū quidē) inseruimus nō modo testimonia vbi enucleatione opus est: sed etiam annotatiunculas de ijs quę rara/ & minꝰ vsitata iudicātur. Postremo ne te fugiat velim candide lector/ quoties hæc & similia verba intulero: legitur. lectum est. repertum est. raro &c. Parce et nisi in magno opere vix imitāda cēseo. Vale ex VVinandi officina. ix. Kal'. Ianuarias. Anno nostrę redēptionis supra sesquichiliadem. xx.

¶ Liber quintus primæ partis grammaticæ Roberti VVhitintoni.

¶ De verborũ preteritis.

¶ Prima cõiugatio.

cõiugationis.
Præteritũ primę formando
vt amo. amas. amaui.
ex as facit aui.

¶ Exceptio.

to forbede or lette. vt vetui. — to cracke / or barste. crepui.
Sed dat ui vetat, & crepat,
to rubbe. fricui. — to shyne. micui.
atq; fricare micoq;.

to thonthre. tonui. — to tame. domui. — to lye in bed. cubui. — to cut. secui. — to sounde. sonui. — to bynde. nexui.
Atq; tonare domo cubat et seco, sic sono nexo.
to foolde. plicui. — to kyll or slee. necui. — Ab his prædictis. s. sunt.
Et plicat atq; neco. tamẽ ex ijs lecta per aui.

Quædam apud authores poteris reperire probatos.

¶ Annotatio.

¶ Quædã ex ijs apud authores leguntur etiã [illegible] Persius. Excepto si quid masuri rubrica vetauit. Cice. de [illegible] ad rem pertinet / Vetauit.
qua in re discrepauit ab Anthonij diuisione. Catull[illegible]. Et dens hibera Discrepauit.
defricatus vrina. tanq̃ a fricaui ductum [illegible] odis. Intonat sic fluctib⁹. a to Defricatus.
naui. Florus per regulã dixit. Copias eius domauerit. Apulei. vj. meta. Europã Intonatus.
tauro supercubasse dixit. Hierony. in Ezechiele. ca. xviij. Quare mater tua leæna Domauit.
inter leones cubauit. Apu. j. meta. Præsecata gula [illegible] præsecaui. Manilius lib. v. Cubauit
Aura per extremas resonauit flebiler ripas. Hora. Magna sonaturum des nomi= Secauit.
nis huius honorem. a sonaui. Seneca de consolatione ad Albinã. Ad summã emi= Sonauit.
caturus. ab emicaui. Sueto. in Cæsare [illegible] quicq̃ vnq̃ fortuna præter Micauit.
bis dimicauit. Plini. Aegyptij naues plicatiles humeris trãsferũt. a plicaui [illegible] Dimicauit.
catũ: ductum. Priscianus cum Diomede dicit necat⁹ ferro. nectus alia vi perem= Plicauit.
ptus. Sed differentia sæpe consumatur. Sueto. in Tyberio. hostes fame necauit. Necatus.
Cice. apud Macrobium saturnaliũ li. iij. ca. iij. flammã ex lignis viridib⁹ factam Necauit.
atq; ibi inclusum fumo necatũ. Valeri⁹ maxi. li. vj. viros suos veneno necauera= Nectus.
Quintilianus. fame necatus dixit. Cicero. Enectus siti Tantalus. Hora. Bos est
enectus arando.

to make thre foolde
to multyplye. to double. as moche
vt multiplico caui. duplico/aui. triplico/aui. .i. composit ū.
Aui præterito plico dat cum nomine iunctum.

to reply or re-
to come to lāde. to foolde. pete. recito.
vt applico/cui. implico/cui. cōplico/cui. .i. etiam.
Sed cum præposito dat ui. dant hæc vel in aui.
to set oute/ to lappe to repete. to foolde. to pray vpon knees
or shewe. adiunxi. in. recitare. togyder. and handes.
explicaui. applicaui. implicaui. replicaui. cōplicaui. rogo humilit man⁹ plicās.
Ex. ad. in. atq; re. con solum dat supplicat aui.

Applicaui ¶ Cicero in rhetoricis. Qō in itinere tū familiariter se applicauerat. Pacuuius.
Explicaui Quæ te explicauit tantis ærūnis obuita. Cice. in Pisonē. Criminib⁹ infinitis im
Implicaui plicata. Uirg. Implicuitq; comā. Cicero in Pisonē. Familiaritate implicat⁹. In
Uictruuio semper explicaui. in Cicerone sæpissime inuenitur. Plinius. Quā sæpi
Replicaui us ille replicasset/tandem persuasit. Pacuuius in. iiij. spl. Nō ellychnia sicca/non
replictæ bulborū tunicæ/nec oue tantum. replictæ pro replicitæ per syncopam.
Seneca in epistolis. Recitator ingentem historiam/attendit minutissime scriptā/
arctissime plictam. pro plicitam.
¶ Lectum est iuuaui apud Manliū li. iij. & apud Salustiū Iugur.

to helpe. to delyte.
adiuto siue delecto. to wasshe. to gyue.
Iuui datq; iuuo/laui lauo/doq; dedi dat.

to appere or
to stāde by. to coste. remayne.
to stande. et⁹ cōposita dant iti. vt asto astiti. cōsto cōsteti. exto extiti.
Stoq; steti format/sed iti dant compositiua.

¶ Annotatio.

¶ Ouidius licenter per syncopam dixit. x. meta. Halcyone lachrymas: & quæ par admonet abstit. pro abstitit. Propertius etiā licenter restauit dixit libro. ij. Nec si post stygias aliquid restauerit vndas. Lauo etiā olim fuit tertiæ cōiugationis. Horatius. Ora manusq; tua lauim⁹ Feronia lympha.

to adde/or
.i. coniugationis. .i. cōposita a do. to encrease.
Terni sunt flexus quæ do componit/vt addo.
to besure- to compas or to
ty for. to sell. to destroye. beset.
.s. flexus. do. do. do. do.
Sunt primi satis/et venun/pessun/ quoq; circun.
¶ Addo signes adiungo. Uænūdo/a vænū supino a væneo: & do das. signt res permutare ex contractu/& cōuentione. Satisdo fide iubeo/promitto. per vadem/siue fidem meam pignori do. et reipsa certifico. Pessundo conculco/reprimo/et pessum do/hoc est cedo vel retrocedo. Circūdo circumsto/vel circumfundo/vel circūsepio.

¶ De ijs quæ tam actiue q̄ passiue prætereunt.

to stacker/
to souppe. or stumble. to swere. vt cœnaui vel cœnatus sum.
Cœno cum titubo/iuro dant atus et aui
to drynke/or properly
to boll or quaffe.
Præterito. poto potaui & potus habebit.
Cœno. as. cœnaui hoc est vespertinã refectiunculam facio. Titubo est pedib9 vel lingua insistere non valeo: sed hinc inde vacillo. vt ebrii vel infirmi. Iuro/as. a iure fit. Nam iurare proprie est promittere quippiam/adhibitis etiam testibus ita seruaturum/acsi ius esset. Poto/as. est idem quod bibo. sed bibere est necessitatis. potare autem luxuriæ causa. confunduntur tamen.

De formatione cõpositorum.

to teche contrary
to loue agayne. and the truthe. to rede agayne.
vt redamo/aui. dedoceo/dedocui. relego relegi.
Simplicium norma formabis compositiua
.i. audio. vt a maneo mansi. venit immineo/es. imminui.
exaudio/is. exaudiui. contra naturã primatiui. de quo inferius.
Omnibus in verbis/ni regula certa negarit

Secunda coniugatio.

to be styll/or
to peace. to teche. to be hote.
.s. syllaba. vt sileo silui. doceo docui. caleo calui. .s. cõiugationis.
Es in ui versa formabunt verba secundæ
Lucanus li. iii. Absorpsit penitus rupes et tecta ferarũ. Augu. li. vi. confe. Gurges absorbuerat eũ insania Circensium. Cicero li. ii. philippicorũ. In sanguinem ciuilem exhausit. vel potius exorbuit.

to cõmaũde. sorpsi (to suppe). sorbui.
Preteritum. iubeo iussi. psi sorbet uiq; Beo. Dicitur etiam sorbo. is. tertie cõiugationis
to call. cio/cis/ciui. idem. to spynne.
Et cieo ciui (vt cio quarte) dat neo neui. Cieo.
to grate as a
to the/to crack
as a carte. to
crasshe as a
vt stridi/vidi/sedi. tree fallynge. to see. to syt.
In di des mutant stridet/video/sedeoq;. Deo.
Strideo est sonũ violentum facio: vt currus non lenitus facit. Calepinus dicit strideo stridui: quo (nescio) authore. dr etiam per tertiã strido. is. stridi.

vt arsi/suasi/risi. to brenne. to counseyle. to laughe.
Si faciunt ex des ardet/suadet quoq; ridet.
to shyne. to wype or make clene.
vt fulgeo fulsi. dr et fulgo tertiæ. tergeo tersi. dr et tergo/gis.
In si verte geo quoties l/preuenit aut r. Geo.

to encrease. to be acolde. to mourne.
auxi. frixi. & frigo/is. luxi. to shyne.

Geo. Augeo, frigeo, lugeo xi ex geo. luceo luxi.

oluí. to smell.
to put out. deleuí. diuisas syllabas. .s. olim. oleuí.

Leo. Deleo dat leuí. sed ui dat olet. dedit euí.

to growe or wexe.
to sacryfyce. to go out of vse. to growe in vse.
vt adoleo adoleuí. obsoleo obsoleuí. inoleo inoleuí. apud antiquos.

Oluí. Oleuí. Oletum. Olo/is. Exoleuit. Adoleuit. Inoleo.

Dant euí sua nata. dabant per ui tamen olim.

¶ Horatius in epistle. Uina fere dulces oluerũt mane camenæ. Martialis. Atq; olure lares cõmissatore Lyæo. Olim oleo fecit oleuí. vnde oletũ stercus humanũ: quia valde male olet. Persius. Ueto quisq; faxit oletũ. Ueteres dicebant olo olis, p oleo Plautus. Olunt ædes arabicas. Composita ab oleo vsitatius prætereunt in euí/ q̃ in ui. Pli. Hoc in totum exoleuit Tulli. Exoleuit iam ista oratio. Uirg. Tu cum mox adoleuerit ætas. Augustinus. Miror apud quosdã infideles vnde tam perniciosus error inoleuerit: vt super tumulos defunctorũ cibos et vina conferant. Reperiuntur in ui diuisas syllabas sed apud antiquos. Plautus. Dij deæq; te perdant oboluisti allium.

to dwell with or togyder. to remayne. to perseuere/or cõtynue.
vt cõmaneo cõmansi. remaneo remansi. pmaneo permansi.

Neo Dat maneo mansi cum cũctis compositiuis

to contynue longe. to appere or shewe. to hange ouer. to stãde out or to shewe fer of.
obmaneo obmansi. vt emineo. nui. immineo/nui. pmineo/nui.

A quotquot retinent. per ui sed cætera formant.

to wrythe/to wrast.
to mytygate/or to swage. to cast to tourne/ to tormente. to cleue or stycke/to doute/ to remayne or abyde.

Ceo queo Reo Mulceo mulsi. torqueo torsi. hæret dabit hæsi.

to bewarc or to auoyde. to moue/or angre.
to cherysshe to wynke vpon.
vt foueo foui. caueo caui. moueo moui. & et cõniuo/is. tertiæ.

Veo Ex ueo ui formes. ui dat conniueo vel xi.

¶ De ijs quæ duplex habent præteritum

to please.
Præteritum ijs duplex, placeo placui placitusq;.
to dyne. to lacke or mysse.
Prandeo dat prandi vel pransus. dat careoq;
to be open.
Cassus vel carui. pateo patui quoq; passus.
to deserue/to do for.
to get.
Dant ambo mereor mereo, merui meritusq;.

¶ De neutris quæ more passiui prætereunt.

to mourne or to be heuy or sadde. to be wounte or acustomed.
Mœreo pro luget mœstus, soleo solitus sum.
to be gladde/or ioyfull. to darre or to be boolde.
Gaudeo gauisus format, sic audet et ausus.

¶ De impersonalibus duplex præteritum habentibus.

to be wery or yrke. to be sory/to haue pyte.
Tædet pertæsum donat, miseretq; misertum.
to be abasshed/or ashamed. pudet est in iis quæ turpiter fiunt. piget in iis q̄ cū damno aut malo fiunt.
Atq; pudet puduit, piget emittit piguitq;
a tædet. a pudet. a piget. q̄uis rarius.
Tæduit/est puditum/pigitum quandoq; reperta.

¶ Tædet impersonale facit pertæsum. Virg. iiii. æneid. Si nō pertæsum thalami tædæq; fuissent. Reperitur etiā tæduit. Hiero. in ecclesiastico. Idcirco tæduit me vitæ meæ. Miseret etiam miseritū est. Teren. in Heauton. Sic me dii amabūt vt tuarū misertū est fortunarū. Aliqui dicūt etiā a miseret miseruit/sz vix aut sine authore. Pudet facit puduit et puditū est s̄m Priscianū. Silli. x. Mens abiit puduitq; fugæ. Recred. cimus puditurū. Plini. li. xxxvi. ca. xv. Quū puderet viuos puditurū esset extinctos. Plautus semel tantū cū ablr̄o pudet cōiunxit in Bacchidibus. Neq; me/neq; te/tuis intus puditū est factis quæ facis. Piget facit piguit et pigitū est. Statius li. vii. Nec pigitū paruosq; lares humilesq; subire. Pudendū et pigendū gerūdia sunt. vnde noīa pudēdus et pigēdus. Gelli. Neq; pudēda dico aut pœnitenda. Cicero de oratore. Non enim pudēdo: sed faciendo. &c. Ouid. Ad de fidem nulla parte pigendus erit. hæc verba impersonalia aliqñ personalia leguntur: sed in tertia persona tantū. Teren. in adel. hei mihi/non te hæc pudēt? Lucanus li. viii. Semp metuit quem sæuus pudebunt. Teren. in phor. Quare obsecro ne plus minusue faxit: qd nos postea pigeat.

Pertæsum
Tæduit.
Misertum est.
Miseruit.
Puduit.
Puditum est.
Pignit.
Pigitum est.
Pudendus
Pigendus.

¶ De iis quæ primam preteriti geminant.

to byte or checke. to promesse/or to be surety for.
Dat mordere momordi, sic spondere spopondi.
to croppe/or loppe trees/to shaue. inde tonsor barbarū. to hange/or to wey.
Dat tondere totondi, sic pendere pependi.

¶ Exceptio.

to byte or checke agayn. to answere. to loppe. downe. to wey. or pondre.
vt remordeo remordi. respondi. detondi. appendi.
Si componantur geminantia nō geminantur.
resultare sigt.
to lerne. to aske. to gyue. to requyte. to rēne downe. to renne before.
qd facit didici. poposci. dedi. repupugi. decucurri. p̄cucurri.
Ni disco, posco, do, repungo, curroq; de, præ.

¶ Apud veteres geminabant. Varro. Detotonderat forcipib⁹. Ennius. Detotōdi agros lætos atq; oppida cæpit. Plaut⁹ in Aulu. teste Gellio. vt admemordit hominem. vbi e/pro o posuit. veteres enim e pro o in ijs geminatis posuerunt. vt memordi/spepondi/tetondi. authore Gellio. libro. vij. ca. ix. Plau. in tigre apud Gellium præmordisset dixit.

¶ Tertia coniugatio.

to lycke. / to drynke. / to scratche.
vt lambo lambi. / bibo bibi. / scabo scabi.

Bo. Præteritum ternæ formans ex bo facies bi.

to wryte. / .i. sum. to be wedded or maryed.

Sed scribo scripsi dat. nupsi nuptaq; nubo.

Lambuit a lambo diuusq; Hieronymus effert.

¶ Diuus Hieronymus li. iudicū. In trecentis viris qui lambuerant aquā liberabo vos. Ibidem. manu et lingua lambuerant aquas. Frequentius tamē lambi.

vt accumbo/bis/accubui.

O mutant in ui (tamen m dempto) cubo nata.

to lye by.
to syt by/or at the table. / vt accubo. bas. bui.
vt accumbo/bis/bui. / cōiugationis. / litera m.

M quoties retinent ternæ sunt. hac sine primæ.

¶ Composita a cubo quoties m/lrā m habēt in cōpositione sunt tertiæ cōiugationis: vt occumbo/is. qđ mori sigt. Sed sine hac lrā m sunt primæ: vt occubo. bas. qđ idem sigt. Virg. Nec adhuc crudelibus occubat vmbris. i. iacet mortuus. Idē. Seu versare dolos/seu certæ occūbere morti. Secubo/as. et secumbo/is. idem qđ seorsum et separatus cubo. Propertius. Miles depositis annosus secubat armis. Liuius li. xxxix. Per locū adolescens vetat eā mirari si per aliquot noctes secubuisset. Accubo/ae. iuxta cubo. Sueto. i Cæsa. Theatrū summæ magnitudinis Tarpeio monte accubans. Accūbo secus sigt. in mensa sedere. Virg. Tu das epulis accūbere diuis. Cōcubo/as. ꝛ cōcūbo/is. p simul dormio. Decubo/as. ꝛ decūbo/is. q̄si deorsum cubo. Apuleius. Decubantē excitaui feram. Colu. li. vij. Est etiā post dormiturā mollioꝛis generis bos qui decumbit in sulco. Decumbo/is. sigt etiā mori. Incubo bas. ꝛ incūbo/is. idē signt qđ instare. inniti. insidere. inhærere. Virg. Pōto nox icubat atra. Pli. Celū cardini suo. i. terræ icūbit. Recubo as. ꝛ recubo is. idē qđ iaceo/quiesco. Virg. Titire tu patulæ recubās sub tegmine fagi. Idē. In te omnis domus inclinata recūbit. Succubo/as. idē qđ supercubo. inde succubi dæmones. Succūbo. subeo. Habet tn̄ cubo cōposita/quæ non habet cumbo. vt excubo: ꝛ non excumbo. Supercubo et non supercumbo. Similiter cūbo habet cōposita q̄ cubo non admittit. vt Discumbo. nō discubo. Procūbo. non procubo. idem tn̄ præteritū ꝙ supinum est oibus in ui/et in itum.

to saye/ / to lede/or
or speke. / to wedde.
vt dixi. / vt duxi.

Co. Ex co formabit xi, dico sic quoq; duco.

to ouercome
to stryke. / or subdue.

Ico vult ici. format vinco quoq; vici.

to beholde/or looke. / to entyse forthe.
vt aspicio aspexi. / per blāditias educo.

Icio Ex icio facies exi, solum elicio dat

to entyse fro. to allure.
Elicui, legitur sed pellicui allicuiq;.
to make. to cast/or to throwe/or flynge.
Feci donabit facio. iacio quoq; ieci.
¶ Specio specis spexi. idem qd video. iam exolcuit simplex. Eius tamē cōposita in vsu manent. vt aspicio aspexi. Inspicio inspexi &c. Insuper lacio cis lexi. idē qd in fraudem duco/iam obsolevit. Eius tn̄ frequētatiuū lacto/as. i. per blanditias illicio: in vsu est. Cōposita vero a lacio mutant a in i. vt allicio. i. blande attraho. Illicio induco. Pellicio pertraho. & faciunt allexi/illexi/pellexi. Teren. Is senem per epistolas pellexit. Legūtur allicui & pellicui (quāuis rarius) & vt quidam sentiūt potius ab allicceo et pelliceo secundæ. Piso apud Priscianū. Cui[9] vnius ꝑmio multorum allicuit animos. Uarro. Deinde vbi pellicuit dulcis venis vnda saporis. Elicio tamen solum elicui format. Liui. li. iiij. Ad colloquiū vatem elicuit. Habuit tamen aliquando elexi electum. vnde electo. Inspicio. Aspicio. Elicio Illicio. Pellicio.

abstineo/veniā do/seruo. to pardon/to saue/to absteyne.
A parco facies parsi, donatq; peperci.

to fede.	to knowe.	to growe.	to be acustomed.
vt pasco paui.	nosco noui.	cresco creui.	suesco sueui. qd assuetus sum.

In sco quod finit, sco dempto ui sibi sumit. Sco.
to lerne. to couet/or to growe. olim glisci et gliscitū.
Disco dat didici, glisco non præteritum dat.
caput inclino/cōcutio/vel cōniueo.
to nod with the heed/or to shewe a sygne. to aske of ryght or duty.
Dat conquinisco conquexi/posco poposci.
coerceo/cohibeo/domo. separo vel dirimo
cōpescui (to refrayne) dispescui (to dyuyde)
O vertunt in ui/cōpesco dis(quoq;)pesco.
Plinius. Nilus Aphricam ab Aegypto dispescuit.

¶ De continuatiuorū præteritis.

Præteritum patris dant in sco continuata
Iam fat.
vt pingui a pinguesco. i. pingueo iā. hic capo pinguit. i. pinguefit.
Præsentis sensum patris quod continet in se.
¶ Aliqui censent verba continuatiua siue effectiua in sco carere præterito. quib[9] refragatur Uallensis distinguens præteritū cōtinuatiuorū a præteritis primitiuorū: dicens. pinguit a pinguesco sigt illud quod iam effectū est pingue. pinguit a pingueo sigt illud quod fuit pingue. Oui. meta. iiij. dixit. Protinus imbutū cœlesti nectare corpus. Delicuit a deliquesco.

to clymbe/or go vp.
vt scando scandi.
Ex do di formes. prendo di non geminabit. Do.
to bende abowe. to hange vp.
to charge a gonne. to wey or pondre/or to peyse.
Tendo tedendi dat. pendo formatq; pependi.
¶ Solus Alexander ꝑcepit prendo facere prēdidi: cui nulli[9] grāmaticorū astipulatur. Etsi hiero. vs[9] sit prēdidisti. Ual. tn̄ dictam deprauatā & dici debere prēdidisti. Prendidi.

Tendo ¶ Tēdo/is. a tenue et do: signt extendo vel extraho. Aliqñ per translationē insidiari. vt tēdere laqos. Aliqñ conari. aliqñ tētoria figere. aliqñ offerre et ptendere. aliquando pergere. vt tendimus in Latium.

to cleue in sondre. — to powre forthe. or shede.
vt fidi. fudi.

In di do vertunt (n dempto) findere fundo.

scidi (to cut or deuyde) — to bete/or knocke/or punne.

Scindo scicidi. Descēdo descēdidi. His addas scindo. format tundo tutudiq;.

¶ Scindo apud veteres geminabat primā pteriti scicidi. Actius apud Priscianū Nō ergo aquila vti pdicāt sciciderat pectus. Descendo etiā olim descēdidi fecit. Valc. Antias apud Gelliū. Deinde funere locato/ apud forū descendidit. Laberi⁹ apud eundē. Ego mirabar quo modo mihi descendiderant.

to buylde or set togyder.
.s. ↄiugationis. vt condo / condidi.

Cōposita a do. Di duplicant ternæ quæ do dat compositiua.

to hyde.
Abscondo dabit abscondi. nunq̄ geminat di.

to playe. — to hurte. — to shytte.
vt ludo lusi. — læd o læsi. — claudo clausi.

Do post vocalē. Do si vocalis, vel diphthongus præit, in si

to rumme as an asse. — de quo in secūda coniugatione.
Vertitur. at rudo dat rudi. stridoq; strido.

to stryke or bete with a hāmre/or to prynte.
ferrū pcutio vt aliqd ex eo fiat. — to let a fart.
Cudo dat cudi, non cusi. pedo pepedi.

to lyght as a byrde. — a sedeo mutuat. to fall. — to truste. olim fidi habuit.
Sido dat sedi. cecidi cado. fidoq; fisus.

Cudo. Cudo/is. Diomedes cū Carisio et Phoca/cusi vel cussi in pterito habere ↄsentiūt: qđ authoritate probari nō pōt. Ideo Priscian⁹ dicit habere cudi tm̄. Virg. j. æneí. Ac primū silicis scintillā excudit Achates Suscepitq; ignē foliis. Excudit (Seruio teste) est pteriti tpis. Diomedes p hūc Virgilij locū affirmat melius habere cudi.

cum diphthongo.
Verbero, scindo, neco signās dat cædo cecidi.

to departe. — to gyue place.
Cessi dat cedo, discedo siue locum do.

Cædo ¶ Cædo signt verberare vel flagellare. Terē. Verberibus te cæsum in pistrinū dedam Daue. Itē excindere. Cice. Aut eius partes: quasi mēbra quædā cædenda. Signt etiam occidere ↄ necare. Virg. ij. æneí. Cæduntur vigiles.

¶ De cōpositis a cædo & cado & cedo.

to kyll. — to cut downe.
occido. — excido. — abscido (to cut fro)
Longam compositis i, præbet cædo cecidi.

to fall downe. — to fall in. — to fall fro.
vt occido. — excido (to fall fro) — incido. — decido.
I curtam cado dat, e longam cedoq; cessi.

to drawe. — to cary. — to couer. — to gadre.
vt traho traxi. veho vexi. tego texi. — to rede. — vt colligo collegi.
Ho, Go, Ex ho, go, fac xi, legi lego, nataq; præter

to vnderstande. to loue. to despyse.
intellexi. dilexi. neglexi.
Hæc intelligo, diligo, negligo: quæ faciunt xi,
to blowe a trumpet. Hiero. li. nueri. Si semel clangueris
tuba sono vel cano. venient ad te.
Clanguit a clango legitur raro tamen vsu. ℭ Annotatio.
Ago habet supra. xx. signa. de quib⁹ Calepinū consule.
to do. to dryue. to lede. to rule. to lyue.
Egi format ago. rego rexi. degoq; degi.
to touche. to shyne. to breke or barst.
Tango facit tetigi. si fulgo. frangoq; fregi.
to rechate/relagge
to prycke. or checke agayne.
Dant punxi raro. at pupugi pungo atq; repungo.

vt compungo compunxi. inde compunctus pœnitens.
Sed punxi solum formabunt cętera nata.
ℭ Dicitur et fulgo/gis. et fulgeo es. Virg. vj. Ille aūt paribus quos fulgere cernis in armis. Idem li. ix. Auroq; effulgere fluct⁹. Luca. li. x. Fulget gēma toris: ⁊ Iaspide fulua supellex. ℭ Pungo pupugi sæpi⁹ q̄ punxi facit. idē qđ stimulo. vel morsum et aculeū infigo. Veteres (author est Gellius) dicebāt pepugi. Repungo signat vicem reddere/retaliare vel remordere et facit repupugi. Cice. Lētulo. Darēt mihi ipsi aliū Publiū/in quo possum illorū animos mediocriter lacessitus repungere. qn̄ aūt de ratione vel calendario loquimur facit repunxi. author est Priscia. Cætera composita faciunt solum punxi. vt compūgo cōpunxi. i. totū pūgo/ferio. Inde compūctio dolor de peccatis. Expungo foras mitto. Dispūgo expello amoueo.
Fulgo. fulgeo
Pungo.
Repūgo.
Expūgo.
Dispūgo.

to spynge.
Præteritum triplex dat pango, nam cano signans
Inde compingo
to ioyne togyder
to ioyne/or pece. to make a couenaūt.
Dat panxi. iungo pegi. pepigiq; paciscor.
to make water or to pysse. nisi apud veteres solum.
Meio dat minxi. nunq̄ aut raro lego mingo. Io
ℭ In io per i/consonantē vnicū legitur verbū. Meio qđ minxi mictū facit. ⁊ idē est qđ vrinā facere. Persius. Sacer est loc⁹/pueri extra meiite. Hora. ij. sermonū. Dii or aut formæ melioris meiat eodem. Marti. Minxisti currente semel Pauline carina. Meiere vis iterū/iā palinurus eris. Iuuenalis. Cuius ad effigiem nō tantū meiere fas est. Catullus. Meientis mulæ cūnus olere solet. Et quanq̄ in quibusdam libris legitur mingentis mendose tamen olim doctissimorū testimonio. etiā in sacris literis Non reliq̄t vsq; ad mingentē ad parietē. librariorū vitio fit: vbi diceretur meientē. Et licet olim dixerūt mingo p quo nos meio. tñ elegātius est meio ⁊ vix vsq; reperitur mingo. A meio cōposita. immeio/permeio. Hora. Huc permixerunt calones. A meio micturio frequentatiuū. ⁊ micturio. Diomedes dicit. Meio meij. sed in vsu est minxi. Meio.

to go.
to wype/or pergo perrexi.
make clene. to dowke. to sprynde. to ryse vp.
vt tergo tersi. mergo mersi. spargo sparsi. vt assurgo assurrexi. R ante go
Ex go cum præit r/fac si, rexi rego nata,

to frye. to bowte or to fet= che a copasse. to turne downe.

Ambigo. Dat frigo frixi.nil præterit ambigo vergo.

Ambigo/is.ex am & ago.b interposita euphoniæ causa.sicut circũago & circũdo.vel dubito.nullũ habet p̃teritũ aut supinũ apud doctos.licet ambactũ. vnde ambactus.i.circũdatus. Jtidem vergo/gis.quo i versi versum debuit facere.sed neutrũ est in vsu. Nec quod Diomedes dixit verxi.sicut declino. quanq̃ aliqui præcipiunt ambegi:cum nusq̃ legitur plus valet doctorũ authoritas.

Uergo.

to quenche or restrayne.
vt restinguo/restinxi. nũc vnxi facit apud doctos.

Ex guo xi formes,vnguo per ui dedit olim.

Guo Stingo Jnstingo. Distingo. Ungo. Tingo.

¶ Stinguo stinxi stinctum obsoleuit:signat deleo.eius tamen cõposita in vsu sunt. Extinguo extinxi i.deleo occido. Jnstinguo immitto inspiro. Restinguo/extinguo/ vel cohibeo. Distinguo discerno. Unguo/guis/vngui.& vngo/is/vnxi sm Priscianum & Calepinũ dicitur.quasi vnũ ago.vngendo enim vnitur et copulatur caro. At Seruius vngo semper sine u ante o scribi censet cui astipulantur docti.licet olim diceretur ynguo vngui. Tinguo cum u post g.teste Capro.i.immergo/colorẽ indo/ vt tinguo pannũ. plures tamen dicunt tingo sine u. vt est illud. Qui intingit mecum in parapside.

Lo. Mo. Xo. To. O mutant in ui,lo/mo/finitaq; xo/to.

Colo. Gemo. Sterto.

¶ Præteritũ in ui diuisas syllabas emittũt finita in lo.vt colo colui:p adoro/veneror/exerceo/habito/diligo/duco/orno. Finita in mo.vt gemo gemui. qd est sonũ e pectore p̃ angustia emitto.sicut etiã canere et flere:sed iis ferme auibus q̃ flebilem vocẽ emittunt.vt turtur/palumbus.&c. Finita in xo.vt nexo/is/nexui.p ligo. Dicitur etiam nexo/as/ui.i eadẽ sigtione frequentatiua a necto/is/nexui.vel nexi. Finita in to.vt sterto/is/stertui.i.dormio.& sonũ altũ dormiendo emitto.

¶ Exceptiones.

to put forthe or abacke.
eiicio/remoueo. to plucke idem qd extirpo/moueo/traho.

Dat pepuli pello.vello velli quoq; vulsi.

to take vp or bringe vp or to haue a chylde by. to prayse or magnyfye. to lyfte vp.
vt extollo extuli. attollo attuli.

Sustulit et tollo donat,sua nata tuli dant.

to syng with instrument. to salt or sprynckle with salt.
psallo psalli cum p. sallo/li.sine p. to deceyue or begyle.

Dat cum vel sine p.li sallo,fallo fefelli.

Uello. Tollo. Cællo.

Uello velli vel vulsi. Uirg. Cynthius aurẽ vellit & ammonuit. Jdẽ. Nec p̃ris Anchise cineres manesve reuellit. Serui.negat vulsi latine dici:sed fallitur. Luca.li.iii. Castrorũ siccas de cæspite vulserat hærbas. Tollo a suo c̃posito sustollo sustuli mutuat:olim gemi iato p̃terito tetuli. Teren.in an. Nũq̃ huc tetulissem pedẽ.sicut eleuo.vt tolle caput.p capio et aufero. Hora. Tolle q̃relas. Pauper enim non est cui rerũ suppetit vsus. Et differo. Plau. Omnes tollo ex hoc die in aliũ diem. Et suscipio. vt sustulit ex ea multos liberos. Et nutrio. Terẽ.decrerãt pepisset decreuerũt tollere. .i.olim.

Cællo dedit cæculi,tantum sua nata culi dant.

to stryke. pcello ad animũ.pcutio ad corpus.

Perculit et perculsi percello quoq; format.

¶ A cællo/is.cædo & frango/cæcculi:quod exoleuit.venit pcello qd perculi & perculsi facit rarius tamen perculsi.& pcællo eiusdẽ sigtionis.idẽ qd pcutio & euerto. pculi/& Recællo reculi.p humilis fio & reclinor.interdũ actiue sicut reclino.

Celluit & cello sine diphthongo & sua nata.

¶ Cello sine diphthongo idem quod cedo cessi. iam obsoleuit. eius tamen composita tã secũdæ quã tertiæ coniugationis in vsu sunt/ et præteritũ in ui faciunt. vt excello vel excelleo excellui. idem quod præcedo vel supero. Unde excelsus et præcelsus. Lactantius li. vij. Qui docẽs licet eloquentia excelluerunt.

¶ Exceptiones.

vt prompsi. sumpsi. — to drawe wyne/ or ale/ to speke or shewe. profero/ eloquor/ expono. — to take vpon

O vertunt in psi cum p/ promo quoqꝫ sumo. Mo.

to kembe or to dresse. orno maxime capillos. to take awaye. to presse or prynte. to tred vnder. to bye.

Et como demo. pressi premo. vult emit emi.

¶ Promo. is. signat extraho vel profero. Plautus. prompsisti tu illi vinũ. Et eloquor. Lactan. li. v. Longũ est vniuersas virtutis species ꝓmere. Etiã expono. Uirg. Lætiqꝫ cauo se robore promunt. Inde promus q̃ esculẽta ⁊ poculẽta ꝓmit. sicut Condus qui condit. Sumo signat multũ et pene nimiũ mihi tribuo. Cice. ꝑ Planco. Quã non mihi tantũ sumo iudices/ neqꝫ arrogo. Signat accipio. eligo cõduco. cõsumo. impendo. Consule Calepinũ. Como. is. orno maxime capillos. Demo. is. aufero. Premo. is. calco. vel innitor alicui rei cũ pondere. Item firmo. vexo. effodio. insequor. insisto. vrgeo. abscondo. expello. exhibeo. Consule Perottum. Emo pro comparo. aut mercor.

vt plexi vel plexui. nexi vel nexui. to kembe. to knyt or bynde.

In xi/ siue xui/ mutãt cto pectere/ necto.

flexi. plexi. to bende. to foolde. to punysshe. to turne.

In xi cto flecto plecto. verti dato verto. Cto.

¶ Flecto signat inclino. voluo. duco. curuo. moueo. Plecto signat percutio vel punio. Hora. Quicquid delirant reges plectunt̃ achiui. etiã pro flecto inuenitur aliquando habere plexui. Hiero. li. iudicũ. Si septem crines capitis mei licio plexueris. Pecto etiã olim pectui fecit. vnde pectitũ. Colu. li. xxxi. Præparatæ sunt. ⁊ pectitæ lanæ. Et alibi. Uerum vbi iam pura discrimine pectita tellus.

to shere corne. to aske. to sende.

Messuit a meto, peto tiui, mittoqꝫ misi.

Pro representio. Ut sisteret cũ dño in euãgelio. Plinius. Lactuca syluestris sanguinem sistit. to make to stande/ or to stoppe. a statuo.

Sisto stiti actiuũ/ cum natis/ dat statuiqꝫ

Interdũ, neutrum stetit a sto pręterit, aut nil.

¶ Sisto. is. actiuũ habet stiti in præterito/ ⁊ statũ in supino. ex sententia Gellij: licet Priscian⁹ nihil habere dixerit. signat stare facio. vt sistit machinas. i. stare facit. Sisto neutrũ/ vel a sto stetit mutuatur/ vel nullũ habet preteritũ neqꝫ supinũ. signat idẽ quod sto stas. Eius cõposita habent idẽ p̃teritũ cũ cõpositis a sto. ⁊ idem significãt. Assisto astiti. idẽ quod asto astiti. Consisto et cõsto. Resisto ⁊ resto ⁊c̃. Aliquando sisto a statuo capit præteritum. Plaut⁹ in bacchi. Nam me extemplo statuimus. i. stitimus. hoc est stare fecimus.

to dygge. to flee away. to sethe/to rype/to dygeste.

Dio Quo Gio — Dat fodio fodi, fugio fugi, coquo coxi.

to shake. quassi Carsio te- to shake or stryke.
moueo/concutio. sic nō est in vsu. vt cōcutio concussi.

Vult quatio quassi, formant cussi sua nata.

¶ Composita a quatio sunt concutio. percutio. decutio. excutio. idē qđ expello. Incutio. i. insero. discutio. i. examino.

to lappe or turne.
mono- to suffre. to sowe. to put or set.
syllaba. vt sino siui. sero seui. voluo volui.

No, ro, uo — In ui, no, ro, uo, mutes. pono posui dat.

to agre or synge togyder. to dyscorde or Jarge.
to synge. vt cōcino cōcinui. occino occinui p diuisas syllabas

Et cano dat cecini, no in ui vertunt sua nata.

¶ Salustius tamē occanui dixit (teste Seruio) per primā vocalē. Verba Sal. primo historiarū sunt. Jussu Metelli cornicines occanuere. sed antiquitatē est secut'. Cano enim solebat habere canui et cantū. Diuus tamen Hieronymus/quo nihil tersius dixit in apoca. Qui erant tuba canituri. Habuerunt eius composita etiam (Probo teste) præteritum accini/concini. &c. Unde in vigilia dñi canitur. De quo prophetæ præcinerunt.

to get. to dresse with pytche rosen/or ony thyng that cleueth.
idem qđ genero. lino est aliqđ superinduco qđ inhæreat.

No. — Dat gigno genui, lini/aut liui/lino leui.

Cerno olim cerni fecit. Liui'. Stoli- de ferocē viribus cernerat. to despyse/or set nought by. to cast downe/ to saddle a hors/ to make a bed/ to paue a strete.
to se/or beholde.

Cerno creui. sperno spreui. sternoq; straui.

to despyse. to leue or forsake.

Quo — Temno dat tempsi. linquo donat quoq; liqui.

¶ Lino habet triplex præteritū lini/liui/& leui. Quintil. in declamatione Ceci. Et ne qđ sceleri impio deesset/mariti tui cruore parietē liniisti. Colu. li. vltimo. Multi cum semel noua dolia vel serta crassa gūmi liuerūt: ea in perpetuū gūmitione cōtenti sunt. Cato de re rusti. vbi temperate tepebit: cum vinū indito postea linito. Si recte leueris in doliū quinquagenatū pedū quattuor satis erit.

to breke/bruse/to punne. cōminuo. i. tritco. tundo.
to seke. to ren.

Quæro quæsiui. tero triui. curro cucurri.

to ren before or ouer go. to ren downe.
Præcurri et præcucurri. decurri vel decucurri.

Præ, de, sed iunctum, curri dabit atq; cucurri.

¶ Præcurro facit præcurri vel præcucurri. Teren. i Hecy. Una illarū interea propere præcucurrit. Plau. in Am. Me captas/q̄ tute ab naui clanculū alia via præcucurrati. Similiter decurro decurri vel decucurri. Virg. ij. Laocoon ardens summa decurrit ab arce.

to brusshe or roote/
to drawe/to turne vp. to bere/or to
verri vel versi rari- brynge.
us tamen versi. to make or do. to bren or greue.

Ri vel si verro. gessi gerit, vro dat vssi.

Pro texo serui sero. semino plantoq; seui.

to set or plante. to afferme or graunt. to graffe or brynge in.
vt conseui vel cõserui. asseui vel asserui. insero inseui vel inserui.

Dant eui vel ui, sero nata con, ad, simul inq;

emitto vl circũsero aut
.i. p diuisas to cõpasse. to leue. extendo. circundo.
syllabas. circũserui. deserui. exerui. obserui.

Diuisas per ui tantũ sero cætera nata.

¶ Sero. is. seui. satũ. semino siue planto. Lactan. li. ij. Terrã studiose coluit: ac vi-neã sua manu seuit. Et generare. vnde satus. & Juppiter dr deorũ & hoim sator. i. genitor. Aliqñ admoueo/texo/ordino. hinc series. i. ordo. & sic facit serui sertum. Ennius. Quã tanto studio seruit. Hinc sertus. a. ũ. i. contextus. Lucanus. Accipiũt sertas nardo florente coronas. Eius composita assero. consero. insero. præterreũt tam in eui/ꝙ iui. Reliqua cõposita solũ in ui diuisas syllabas. vt dissero disserui. i. enarro vel declaro. Desero deserui. relinquo &c.

.i. antiquo.

Dat fero nempe tuli cum natis de tulo prisco.

.i. antiquo. cũ natis.

A fuo sicq; fui sum. sed possum potui dat.

to take. to conceyue.

Cæpi dat capio. format cupioq; cupiui.

to be wyse/to sa-
to take fro uer as meet/or
vyolently. to haue a sent.

Dat rapio rapui. sapio sapui atq; sapiui.

to bere a chylde. to open. to perceyue.
to lyue. to bryng forth. .i. nata. vt aperio. cõperio.

Viuo dat vixi. pario peperi. sata quartæ.

¶ Sapio. is. facit sapui vel sapiui. & sigt saporẽ habere. vt hic cibus bene sapit. Aliqñ saporẽ indicare. vt hoc lac sapit adustionẽ. Item ad alia transfertur. vt verba tua sapiũt stultitiã. vel hæresim. Aliqñ sapiens sum vel bene sentio. Marti. Nubere vis prisco: nõ miror paula sapuisti. p sapiuisti. Neui⁹. Quãto ego pl⁹ sapiui. Plau. Prudẽte. Magis sapuisset si dormiuisset domi. Aug. li. j de ci. Tribulatiõis tpe pbauerũt ꝙ recte sapuerint. Olim dicebant sapio. is. iui. ptr. quartæ. nũc tm terniæ. Eius composita desipio/et resipisco idẽ habẽt pteritũ cũ sapio in iui/et ui. Desipio est insipienter ago/deliro/& a sapientia decido. Eius contrariũ est resipisco. Nam resipio in vsu est raro. & sigt ad mentẽ redeo. Desipio in vsu est. despisco nusꝙ. Lactanti⁹ li. vj. diui insti. Resipiscit eni. ac mentẽ suã. quasi ab insania recipit/quẽ errati pudet. Idem li. ij. Aniliter desipuit. Cice. M. Cælio. In quo cũ obiurgaret qd nimio gaudio pene desiperem. Cice. li. iiij. ad atti. Vix aliqñ (te authore) resipiui. Afranius. Equidẽ non resipui postꝙ pectus lætitia est onustũ.

to scrape. to rustle or bustle.
vt scalpo scalpsi. strepui. to barst.

Ex po psi facies, dat ui strepo, rumpoq; rupi.

Po.

Verbum desinens in po facit psi. vt scalpo, repo. clepo. carpo. serpo. sculpo. Addunt aliqui. crepo crepui. quibus haud assentior, cũ tertiæ nullo testimonio inueniatur coniugationis.

to prouoke. to go to se. to go to do.
vt lacesso lacessiui. vt visi. facessi.

So. Ex so fac siui. tantum si viso facesso.

to go to take or do.
capessi. aliqui capessiui. to bake.

Atq; capesso, aut ui. de pinso pinsuit exit.

Verba in so faciunt siui. vt lacesso, siui. arcesso. accerso. i. eo ad vocandũ. Sed viso facesso. solũ si faciunt. vt capesso qđ aliqui facit siui. Augu. li. ij. de ci. Aeschynes cũ adulescens tragœdias actitasset: rempublicã capessiuit. Pomponi⁹. Neq; molis molui, neq; palmis pinsui.

to make sharpe. to accuse. to delay with water. to rayne.
vt acuo. is. acui. arguo argui. diluo dilui.

Vo. Semper uo mutes in ui, donat pluo pluui

to buylde, to kerue, or ordre.
Calepinũ lege de struo. habet multa significata.

Atq; plui. format struo struxi. sic fluo fluxi.

Pluo raro legitur nisi in tertia persona singulari. Liui. li. ij. lapidib⁹ pluuisse ferunt. In genesi. Non enim pluuerat dñs super terrã. Tibul. ij. Multus et in terris depluerit(?) lapis. Quintilianus. Cũ cœnaculũ eius perplueret.

Quarta coniugatio.

vt audio audis audiui. .i. cõiugatio.

Iui præterito facit ex is flexio quarta.

vt audiui vel audij per syncopam.
a tero. a sino. .s. verbũ.

Ni triui, siui, det ij quodcunq; dat iui.

Omne verbũ faciens præteritũ in iui. potest per syncopam emittere in ij. vt audiui vel audij. his duobus exceptis. triui a tero. et siui a sino.

Carisius est author cũ Prisciano.
to chaunge money. to enstable.
cambio cambiui vel campsi. .i. firmo. stabilio.

Cambio ui vel psi. format xi sancio vel ui.

to clothe.
.i. vestio. & inde amictus vestis.

Dic amicit per ui. per xi reperitur et iui.

Cambiui Campsi Sancio. Amicio

Cambio biui. vel campsi. i. muto pecuniã. Inde campsor. nũmularius. Et campso frequẽtatiuũ apud Enniũ legitur. Sancio. est firmo: proprie effuso sanguinem per hostiæ immolationẽ. Luca. Romanas sancire volũt hoc sanguine leges. Põpo. ij. Sancierat ius vtile ciuitati. p sanciuerat p per syncopam. Amicio facit amicui. teste Diomede. Brutus in laudatione Appij dixit. Toga prætexta amicuit. Actiuo etiã amixit protulit. Inuenitur et amiciui. inde amictus et amiculum.

to come. to lepe.
Veni dat venio, salio salui, atq; saliui. Nio.

to here. per metaphoram. to drawe vp. to hedge/or compasse.
Hausit et hauriuit facit haurio, sepio sepsi. Rio. Pio.

Ouid. i. fastorū. Per flammas saluisse pecus/saluisse colonos. Virg. georg. iij. Molli- Salio.
bus in pratis vnctos saluere per vtres. psaluerere dixit per syncopam. haurio hu- haurio.
morem excipio vel extraho. nunc audio. Varro ad Cice. Quū idē quoq; hauserit.
pro hauriuerit protulit. Virg. æneid. iiij. Vocemq; his auribus hausi.

to amende/ to patche. to stuffe. to be worse. to vnderset. to fele or to vnderstande.
sarsi. farsi. rausi.
Sartio, fartio, rautio, fultio, sentio, formant Tio.
to bynde.
Ex tio si. vinxi et vinciui vincio donat.
to open. to cover.
vt aperio aperui. operio operui.
Inq; rui mutant rio/nata parit. tamen in ri
to espye or see. to fynde by chaunse.
comperi. repperi.
Hæc duo comperio, reperis quod p geminabit.

De verborum supinis.

to dryncke. to skynne or scale fysshe.
vt bibi bibitū. deglubi deglubitū.
Ex bi præterito tum sumpto, conde supinum. Bi

Supina verborū formantur a præterito. vt ea quæ faciunt bi/ tum syllaba ad- Deglubo.
iuncta/formāt supinū. vt deglubo deglubi deglubitū signat excorio/vel pellē vel cor-
ticem detraho. Tyberij verbū est. Boni pastoris est tondere pecus/nō deglubere.
Lambi et scabi carent supinis. de quibus infertus.

to ouercome. to stryke. to make or do.
vt vici victum. ici ictum.
Ci mutes in ctum cum c, facio dato factum. Ci
to cast/throwe/flynge/or hurlle. to ryd or fynysshe. to cast away.
vt confeci confectū. abieci abiectū.
Et iacio iactum, formant sua nata per ectum.
parco to pardon/to absteyne/to saue or kepe.
Parsi dat parsum, faciet per itumq; peperci.

Parco. cis. signat abstineo/et quasi parce vel parum tango. Veniā do/ et ab vltio- Parco.
ne abstineo vel seruo facit parsi parsum. et peperci parcitū. Liui. li. xxv. Nec dū eos
Capuæ parsuros. Pli. li. xxxiij. Italiæ parcitū est/vetere interdicto patrū. Virg.
Parcere subiectis et debellare superbis. Parco pro seruo. vt. Cui parcis hæc: inde
parcus. qui sumptibus parcit.

poscitū. discitum. vt cōpescitū. dispescitū.
Hæc posco disco sata pesco, lecta in itum sunt.

¶ Nonnulla infert hæc quattuor habere supina p̄ ita. posco/disco/cōpesco/dispesco Licet raro sint in vsu. Seneca li. j. de clementia. Ego sum nobilibus adulescentibus expositū caput/in quod mucrones acuant. Apuleius apud Priscianū. Dicturū dixit. De reliquis duobus testimoniū citat nullū. Quare aducrte lector quoties dico lecta. legitur. raro. vel olim. parce (vel non) imitanda censeo.

¶ Annotatio.

to stryke or
to se. prynte. to byte. to hange.
vt vidi visum. cudi cusum. vt momordi morsum. pependi pensum.

Di Ex di sum formes, primam tamen in geminatis
to shaue or croppe.
totondi tonsum. olim. qd̄ iā nō est in vsu.
Præteritis tollas. esum dat edo, dedit estum
vt comesum et comestum.
Ambo dat comedo. dant cętera nata per esum.

Edo. Comedo. ¶ Edo es edi esum. vnde esurus. Plautus. Vbi sumus esuri: olim dedit etiā estum qd̄ exoleuit. Ex eius cōpositis solū comedo dat comesum et comestū. Iuuena. Et cito rapturus de nobilitate comesa. quod superest. Sal. apud Diomedē patrimonia comesta. Cice. p Cluentio. Potius comestū q̄ epotū in venas atq̄ omnes partes corporis emanaret. Cætera cōposita ab edo tantū esum faciūt. vt ambesum.

to cut. to deue. to set open. to dygge. to syt.
Hæc scindo, findo, pando, fodio, sedeoq;
Dant scissum, fissum, passum, fossum, quoq; sessum.
Tunsum vel tusum tundo. sua nataq; tusum.

Pando. ¶ Pando (vt Bedo censet) pansum facit. Sed Gel. li. xv. ca. xv. dicit rectiꝰ gemino ss passum. Cui authorū suffragatur vsus. Virg. georg. iiij. Profuit et tunsum gallæ admiscere saporem. Plini. li. xxj. Hæc tusa cribrataq̄ vinū quantum possis excellenti.

to ioyne. to yolde. to put in.
vt circundatū. venundatū. pessundatū. vt additū. deditum. inditum.
Do sic nata datum primæ. ternæ sed itum dant.
to hyde. absconsum. to bende. tentum vel tensum.
Abscondo dat itum/raro sum, tendoq; tum sum.
to chewe or cham/or ete. peditum (to farte)
Mando dat mansum. raroq; pepedit itum dat.

Abscondo. Mando. Mansus. ¶ Abscondo absconditū frequentiꝰ q̄ absconsum fm Diomedē. Hiero. eccle. Denudabit absconsa sua illi. ¶ Mando mandi (qd̄ fm Priscianū mādidi habuit) facit mānsum. quare supino nō caret/licet non adeo freqūes sit Quintilianꝰ / cibos mānsos dixit. Cice. ij. de oratore. Ola minime māsa (vt aiūt) nutrices infantibꝰ pueris ī os inserāt. Serenꝰ. Purgatur cerebrū māsis radice pyrethri. ¶ Pedo pepedi peditum. q̄uis raro in vsu. Catullus. Subtile ac leue peditū.

to fall. to bete or sle.
Casum dat cecidi. cæsum quoq; cædo cecidi.
.i. supino. vt concisum. decisum. excisum. ꝛc.
A cado nata carent, cisum dant sed sata cædo.
to go downe
or fall downe. to fall or go backwarde.
Occidit occasum legitur, recidoq; recasum.

¶ Cōposita a cado in vsu nō sunt. nisi forte occasum et recasum. Hiero. in ps. Ab ortu solis vsq; ad occasum laudabile nomē domini. Lactā. li. v. Euanituras breui religiones falsas & occasurā oēm philosophiā nemo dubitauerit. Sueto. in August. Cūcta in ipsos recasura. Cice. ad atti. Id ego puto ad nihil recasurum.

vt legi lectum. collegi collectum. to flye awaye.

Gi mutes in ctum cum c. fugio fugitum dat. Gi

to breke or bruse. de quo diximus triplex habens preteritū.

Frango dat fractum. pango pactū. dat agoq;

to touche. to pryck.

Actum. sic tango tactum / pungoq; punctum.

¶ Satago / ambigo / et dego carent supinis. de quibus inferius. Li

Dat fallo falsum / cello dant nataq; celsum.

simplex non est in vsu: sed nata sunt.

Cello tamen culsum cum natis / falloq; salsum.

Ut vellam tibi auriculas (I shall wryng the by thy eeres)

to plucke or wrynge. to put aback / or put out or fro.

Vello dat vulsum / format pello quoq; pulsum.

to take vp / or bryng vp / or nouryshe. to bere / or say.

Mutuo tollo capit sublatum / ceu fero latū.

¶ Cōposita a cello sine diphthongo faciūt celsum. Unde nola celsus et excelsus. vt sentit Nimiuta grāmaticus. Participia eni excelsus et excelsurus sen nūq̄ inuenisse dicit. Cællo cū æ diphthongo cū cōpositis facit culsum. vt pculsum. vnde pculsus participiū. Virg. Quarū sacra fero ingēti perculsus amore. ¶ Uello vulsum. Martialis. Mens est pannice vulsa tibi. ¶ Tollo mutuatur pteritū et supinū a sustollo & illud sustollo sustuli sublatū. apud antiq̄s p simplici in vsu erat. Fero capit præteritū tuli. a tulo / is. antiquo. & supinū a lato / as / latum. qd simplex exoleuit / eius tn̄ compositū dilato vsurpatur. Cello. Cællo. Uello. Tollo.

to bye. to barst or breke

vt emi emptum. rupi ruptum.

Ex mi ptum formes / sic pi cum p præeunte. Mi

to take. vt acceptum / conceptū / præceptum.

Captum dat capio, formabunt nataq; ceptum.

to dawbe.

vt lini litum. to come.

In tum ni vertes / venio tamen addito ventum. Ni

to synge or prophecye. vt accinui accentū. cōcinui concentū.

Cantum datq; cano, centum faciunt sua nata.

Et canitum legitur raro q̄uis sit in vsu.

¶ Cano olim canui & canitū habebat. Itē eius cōposita (vt probus dicit) fecere accini occini præcini &c. Unde canitur in vigilia natalis dñi. De quo pphetæ præcinerūt. Hiero. in apo. dixit. Qui erant tuba caniturí. Cano.

to roote as a swyn. to mete. to ouerren / or ren before.

vt verri versum. accurri accursum. vt præcucurri præcursum.

Ex ri sum facies, primam tamen in geminatis Ri

to forsake or leue. to offende.

vt reliqui relictum. deliqui delictum.

Demas, & qui ctum format cum c præeunte.

to get/to bryng forthe/or to bere a chylde. to open. vt apertum. to fynde. repertũ.

Pario. Partum vel paritum pario dat, nata per ertum.

¶ Pario/is. peperi partum. vnde partus/et paritũ. vnde pariturus. signat prolem produco. signat insuper acquiro vel efficio. Statius. Hosti veniat paritura marito. Teren. in Phor. Haud existimans quanto labore sit partum. Cõposita a pario in ertum faciunt. Ouidius. Tu non inuenta reperta es.

vt iussi iussum. visi visum. mersi mersum. to mylke.

Si. Ex si sum formes, donabit mulgeo mulsum

to cherysshe. or to be choyse. authore Prisciano.

Vel mulctum. dabit indulget tum, rarius in sum

a torqueo.

Tortum dat torsi, raro torsum. vro dat vstum.

to bere. to sende.

Formabitq; gero gestum, mitto quoq; missum.

Quanq̃ sit raro legitur tamen vrsus ab vrget.

Tortum. ¶ Augu. Habes vnde corrigas quod in te tortũ est. Tortus participiũ a supino tortum. Hora. de arte. Parce detorta tamẽ. Vrgeo (licet grãmatici supinũ habere negent) olim tamen habuit. Liuius. Vrsus inde/quũ quonam modo id præstaturus

Vrsum. esset percuntantes doceret. haud vna asserere pertulit.

vt scripsi scriptum. nupsi nuptum.

Psi. P præ si mutes in tum cum p præeunte.

sorbitum. pro sorbui.

Sorpsi dat sorptum/per itum vel sorbuit effert.

vt fulsi fultum. farsi fartum.

L præeunte vel r/si quartæ vertitur in tum.

vel hauritũ. vel cambitum.

Haurio vult haustũ, cambit campsum, ambo vel itũ.

¶ Hierony. in psal. Absorpti sunt iuncti/petræ iudices eorum. Luca. li. iiij. Absorpsit

Absorptum. penitus rupes et tecta ferarũ. Caper grãmatic9 deceptus est. q̃ negauit sorpsi preteritũ. Sorbui cũ facit supinũ sorbitũ habet secundum regu' q̃ licet raro. a quo sorbitio sorbendi actus. vel liquidus cibus. Inde sorbitiuncula. Persius. Barbatum hoc crede

Sorbitum. de magistrum Dicere sorbitio tollit quẽ dira cicutæ. Haurio facit haustũ. et aliquñ (licet rarius) hauritũ. Vir. li. iiij. Quæ bella exhausta canebat. Apuleius. ij. meta. Lagena facilis hauritu. Idem in. iij. Rorem rigentem hauritum ista cõfestim vrnula. Facit aliquando etiã hausum sine t. Virgi. iiij. Spero equidem medijs si quid pia numina possunt Supplicia hausurum scopulis.

nisi mutuetur a sto steti.

Dat sto & sisto statum: neutrũ sisto nihil a se.

Ti. to assyste or to ayde/or stande by.

vt asto astiti astitũ. assisto astiti astitum. et sic de reliquis.

Conuertunt in itum, sed iti sto sistoq; nata.

Constatum, obstatum, prestatum lecta aliquando.

vt præstitũ. constitum. obstitum. to turne.

Sæpius at in itum donant/verti dato versum.

¶ Sto. as. steti facit statum. similiter sisto actiuũ. idem quod stare facio. a sto supinũ mutuo accipit statũ. Unde stator/qui sistit aliquẽ priori/aut dñõ suo. Uirg. Siste gradũ teq; aspectu ne subtrahe nostro. Sisto neutrũ a se nullũ habet præteritũ aut supinũ: nisi a sto mutuetur steti statum. & idem sigt. Eius tñ cõposita eundem sensum/idem præteritũ/& supinum cũ compositis a sto habent. Quædã etiã composita a sto statũ in supino habere legũtur (Nam forte olim. hæc oia aui et atũ habuere) vt cõstatũ. obstatum. & præstatum. Statius thebaidos. ij. Quæ sic orsa prior/spes ne obstatura pelasgis. Lucanus. Cõstatura fides superũ. Martia. Cõstatura fuit megalensis purpura centũ. Liuius. Ursus inde/quonã modo præstatur' esset. &c. Sed in itum potius approbat authorũ vsus.

vt amaui amatũ. ciui citum.

Vi mutes in tum. poto potum, tamen olim Vi.

Potatum. lauo dat lotum lautum atq; lauatum.

¶ Poto/as. olim potatũ/nũc potius potũ vsurpatur. Uirgi. Huc ipsi potũ venient per prata iuuenci. Lucanus. Poture te vile grues. Uirg. Et potũ pastas age Titire. Teren. Apud me potaturus est. Lauo triplex habet præteritũ. lotum/lautum/lauatum. Tacitus de germanis. Lauti cibũ capiut. Teren. Tene asymbolum venire vnctũ/atq; lautum e balneis. Horati'. Ast vbi me fessum sol acrior ire lauatũ. admonuit. Terentius. in eunucho. Abeunt lauatũ. Ouidius. iij. fastorũ. Sacra lauaturas mane petebat aquas. Cicero ad Uarronem libro nono epistolarũ. Facit et lauatio parata sit. Lotum notissimum. ideo non eget testimonio. Inde lotio. lotor et lotrix.

to beware or shonne.

Formabit caueo cautum/ac adoleuit adultum.

Dat faueo fautum, donat sapio sapitumq; Vi.

Pasco dat pastum. soluo ui vertit in utum.

to lappe/ or turne. to seke/ or enquyre. a receyuer. inde quæstor.

Sic voluo. quæro quæsitũ. dat quoq; quæstum.

vt cognoui cognitũ. agnoui agnitum.

Oui conuertunt in itum/con et ad sata nosco

diuerse nosco. vt ignosco ignoui ignotũ. dignotum.

Agnotum legitur. dant cætera nata per otum.

¶ Salustius in Iugur. Neq; inermes ex prælio viros quenq; agnoturũ. Nosco notum habet. Uidetur olim habuisse noscitũ. Unde noscitur' & frequẽtatiuũ noscito in vsu est. Et ignosco participiũ futuri tpis facit ignosciturus. teste Prisciano. Piso frugili ij. annali. Quocunq; deliquisset ignosciturũ affirmabat. Fm regulam ignotum et ignoturus facit. Cice. I Caio. Ignoturum alteri quod patrem. alteri quod tutorem secutus est.

Dat serui sertum, seuiq; satum sero, nata

Dant sertum, atq; situm con, ad, in, sed cætera sertũ Rus.

Sero. Sero. is. idem qd sero/ordino/vel admoueo. dat serui et sertum in supino. Ennius. Quã tanto stu- to seruit. vnde sertum. et sertus participiũ. i. contextus. Luca. Accipiunt sertas nardo florente coronas. Sed sero pro planto aut semino / aut genero. dat seui & satũ. vñ sat⁹ participiũ. i. generat⁹. & sator genitor. Oui meta. i. Quẽ Iape-

Assero Consero. Insero. to satus. ¶ Cõposita a sero. vt assero. consero. insero: faciunt aliquando in sertũ. aliquando in situ. Assero pro prope sero aut planto facit asseui assitũ. Pro libero / defendo vel affirmo. asserui assertum. Consero pro planto vel semino conseui consitũ. pro pugno cõserui consertũ. Insero pro ingero surculũ siue germen in aliquam arborem. facit inseui insitũ. p immitto vel infero. facit inserui insertũ. Reliqua cõposita a sero dant serui sertum. vt exero exerui exertum. i. emitto. extendo. Dissero/ edissero/obsero/desero. serui et sertum dũtaxat faciunt.

to yeske/to sobbe as chyldren do. to bury.

Singultum singultio dat sepelire sepultum.

to be solde. to clothe or to arape.

Væneo dat vænum necnon amicit dat amictum.

Singultus Singultio. ¶ Singultus. est quoties spiritus vacans ab humore/in loco spiritui deputato retinetur: hic enim dũ emittitur. nec potest erũpere: & distentionẽ inducit: quæ appellatur singultus. angl. the yoske or rattyll i the throte. Inde singultio singultũ emitto. Statius. Semineces pueri trepidas in limine vitæ. Singultãt animas. est frequentatiuũ a singultio singultiui. Cato dixit. Mortuus sepelitus est. p sepultus.

vt tacui tacitum.

ui diuisũ. Quod dat ui vertes in itum: donat seco sectum.

Et frico dat frictum. neco nectũ. sed mico nullum.

¶ Annotatio.

Lecta seco / frico / siue neco / sono / sic tono / in atum.

¶ Sunt lecta apud probos authores. vt in libri fronte diximus secatus/ fricatus/ tonatus &c. licet rarius.

Dat doceo doctum. tentum format teneoq;.

to bake. vt pinsitum vel pinsum.

Pinso dat pistum, legitur per itum simul in sum.

to be or stande open. to medle.

Passum dat pateo. formabit misceo mistum.

to iudge or estymate. vide recensum. vnde recensitũ. p Cremil. pãr.

Censeo dat censum. vetus & dat censit in itum.

Pinso. Pinsus Pinsurus. Pinsor. Pistor. ¶ Pinso facit frequentius pistum. facit etiam pinsitũ & pinsum. author est Niniuita. Colu. li. ij. Panicũ pinsitũ & euolutũ furfure. Idem pinsus dicit vt notauit Sulpi. Diome. quoq; facit participia pinsus pinsur⁹. Unde pinsor p pistor. Varro. Nec pinsorẽ vllũ nossent nisi eũ q in pistrino pinseret farinã. hinc pinso & pinsito. Varro. Promẽdo diem vt pinsetur. Plau. Qui polentam pinsitãt. ¶ Misceo mistũ facit p s/potius q̃ mixtum per x. si doctis credimus: idem qd cõfundo & perturbo. Augu.

Misceo. Mistarius. Vera ergo simul inordinate permista. in vna disputatione. vnde mistarius. vas in quo aqua committetur. vino miscenda. Luci. Urceus aut gemina longus mistarius ansa. Et miscellanea libri sunt (vt apud Gelliũ) in quibus de rebus multum diuer-

Censeo. Census Censum agere. sis tractatur. ¶ Censeo facit censum. vnde cẽsus. us. ui. i. annuus redditus & quicquid fortunarũ quis habet. Itẽ census dicitur æstimatio rerũ ac bonorũ facta sm quã tributa pẽdebãtur. ang. a taske or taxacyon. Unde cẽsũ agere. est recẽsere bo-

minum facultates. Et censor magister moru. Et recenseo. vnde recensus. us. ui. i. Recenseo.
recognitio populi per nūeros. Sueto. in Cæsare. Recensum populi vicatim p dominos insularū egit. Recensitū nō est a recenseo: sed a verbo antiquo q̄rtæ recēsio. Recensus. Recensio.
is. ire. quod signi recensum agere. vt Valla docet / & Placētin⁹. Et recēsio. is. sire. idē. Censio.
Cice. pro archia. Cum eodē quæstore fuisse in Asia p̄mis Julio & Crasso nullā ppli partē esse censitā. Ouidius li. ij. in Eutropiū. Præsto recēsitis euoluere sæcula fastis. Hiero. in li. numeri. Recēsiti sunt a. xx. annis / oēs q̄ poterāt ad bella pcedere.

vt coercitū a coerceo. | exercitū ab exerceo. ui.

Arceo nata in itum. simplex olim dedit artum.
vt arcitum.
Vel per itum. careo format cassum caritumq; Arceo.
¶ Arceo. es. idē qd̄ pello aut ppulso facit arcui. licet quidā carere p̄terito somniēt. Cice in xi. Philippica. A progressu arcuit. Silli. li. j. Armauit clausos & portis arcuit hostem. nūc caret supino. habuit tamen olim arctum. vnde arctus. a. ū. nomē. & arcto as frequentatiuū. habuit etiā arcitum. vt ostendūt sua cōposita. coerceo coercitū. a in i / mutata. & exerceo exercitum. vnde exercitus. us. ui. nomē. i. militum copia. Exercitiū. actus exercendi. Exercito frequentatiuū. Coerceo. Exerceo. Exercitus Exercitiū Exercito.

to hede. | to aske or gyue conseyle.
Occulit occultum. consultum consulo donat.
to lepe.
Saltum dat salio quum salto significabit.
to lepe downe. vt desilio desultum. | to lepe vpon. insilio insultum. to salte or powdre.
Nataq; dant sultum. pro condio sale salitum.
.s. supinum.
Sallo dat salsum. dat cum p / psalloq; nullum. Sallo.
¶ Salio. is. salui. saliui vel salij. signs idem qd̄ salto vel ascendo facit saltū in supino. & inde salto / tas. frequentatiuū. i. sæpe salio sine tripudio. Cuiusq; cōposita i sultum faciunt. vt assilio assultum. & insilio insultū. i. ad vel in aliq̄d salio. Salio aliq̄n est pro condio aliq̄d sale. et tunc facit salitū contra Diomedem. Celsus li. ij. Pisces qui salem non patiuntur solidi ve saliuntur. Hiero. in Lucā. Quod si sal euanuerit i quo salietur. Liuius Andronicus. Saliturus isthæc mittā salem. Cornelius seuerus. Ad quē saliti pomiliones afferebantur. Salu. apud Diomedē. Reliqua cadauera salita. ¶ Sallo. is. per duplex ll / tertiæ coniugationis est eiusdem sightionis cū salio. p condio sale. et facit salsum. Unde salsus. i. sale conspersus. & salsus homo q̄ salibus et scommatis hoiem aspergere nouit. vt apud Hora. Salsus homo. cōtrariū est insulsus. i. ineptus. Lucillius. Sallere murenas mercem infrigidaria ferre. Salustius. Parte cōsumpta. reliqua cadauerū ad diuturnitatē vsus sallerent. Veteres etiam per secūdam salleo cū ll / duplici flexerunt. Fabianus apud Diomedē. Quū caro sallet / diuturnior est. i. quū sallitur. Salio. Salto. Assilio Insilio. Sallo. Sallus.

Lui.
Altum sic alitum dat alo. format colo cultum.
Sui.
Impono impostum fallo. secus impositum dat.
Pui.
Raptum formabit rapio, sua nataq; reptum.
¶ Impono pro fallo facit impostū. vnde impostor qui alios verbis pollicentib⁹ decipit. vel qui imponendo malas merces alios fallit. Inde impostura deceptio per fraudē. Impono in aliis significationibus facit impositū. vt pono cū suis cōpositis. Et lz Impono. Impostura.

Uirgilius dicat. cōposita pace quiescit. ⁊ alibi. manet alta mente repostū. hæc p syncopam metri causa profert.

vt acuo acui acutū. pluo plui plutum. imbui imbutum.

Vi ab uo. Semper ui quod uo format mutabis in utum.

Dat ruo sed ruitum. tantum sua nata rutū dant.

Argutum dices, legitur tamen arguiturus.

Argutus — Ruo. — ¶ Plau. in Psen. Argutus facinorum malorū. Salu. li. histo. Falsum filiū arguituri. Priscianus tamen dicit. Quædā verba in utum supinū formant. quorū participia futuri terminant in iturus. ⁊ verbalia in itio. vt argutū arguiturus. tutū tuiturus tuitio. sputum sputurus. plutū pluiturus. Niniuita tamen censet esse ex supino antiquo arguitū. Ruo ruitum facit. Luca. in. iiij. Ruitura quæ semper stat moles. Eius composita in rutum tantūmodo faciūt. Oui. li. eplarū. Obrutus insanis esset adulter aquis. Luca. Ossa tulit magni quæ nondum subruta fluctu.

to encrease. to drawe. to sethe/or rype. to ordre or buylde.
vt auxi auctū. traxi tractum. coxi coctū. struxi structum.

Ex xi ctum facies semper cum c præeunte

Xi ex go/ho/quo/uo/cto. — vt pecto pexi vel xui pexū. nexo nexui nexum.

Ex xi siue xui quod cto/xo/dat. facies xum.

to shere or repe corne. to flowe.

Sed meto dat messum. formabit vel fluo fluxum.

Mulsum. — Mulctum. — Sugiturus — ¶ Niniuita dicit (sed sine authore) hæc verba mulgeo ⁊ mulceo habere xi in præterito: quū tñ si in præterito habere cōperiuntur. Priscian⁹ (quo nescio fulctus testimonio) asserit mulgeo ſm quosdā habere mulxi: ad distinctionē mulceo mulsi. Quū apud probos authores tam mulceo q̄ mulgeo. mulsi in præterito ⁊ mulsum aliqñ etiā mulctū in supino faciunt. Uirg. in geor. Quā surgente die mulsere horisq; diurnis. Nocte premunt. Teren. in Phor. Emulsi argēto senem. Hiero. Et sermone cōposito aures populi mulserint. Cice. in cōtentione Metelli. Permulsa atq; recreata. Uarro in saty. Capite permulse. Salu. Deinde lenita ira. Postera die liberalibus verbis permulcti sunt. Gelli. li. j. Nihil adeo in congrediendis hostib⁹ atq; in principijs præliorū ad salutē virtutemq; aptius rati: q̄ si permulcti sonis mitioribus non immodice ferocitent. Et licet sugeo et sugo ſm authores careant supinis. Augustinus tamen dicit. Multi præcones præcinerunt adhuc nasciturū de virgine Maria futurū infantē ⁊ sugiturū lac. quū potius sucturus a sugo diceret.

vt cingo cinxi cinctum.

N xi quū præeat, n præ ctum iunge supinis

a finxi. a minxi. a pinxi. a rinxi. a strinxi.

Ni fictum/mictum/pictū/rictū/quoq; strictum.

¶ Quoties n/ante xi præteritū habeat. idē n i supino retinet. vt cinxi cinctū. tinxi tinctum. punxi punctū. iunxi iūctū. vinxi vinctū. stinxi stinctū cū cōpositis restinctum extinctū instinctum. sanxi sanctū. emūxi emūctū. planxi planctum. vnxi vnctū linxi linctū quod rarius est. Tollūtur inde. fictum a finxi. mictum a minxi. pictū a pinxi. strictum a strinxi. rictum a rinxi. vnde rictus illa pars faciei in qua rictio et hiatus maxime apparet. anglice (the compasse of the mouthe) Ringo. ringis. siue ringor (quod vsitatius est) anglice. to gren as a dogge or gnarre. Strictum a stringo strinxi. idem quod præmo/vel arcto. Plinius. Apprehensam manum stringit. Item percutio. Uirgilius. x. Atq; animum patriæ strinxit pietatis imago. Etiam ensem nudare. Idem. xi. Strictum rotat acer Lucagus ensem. Inde strictus ensis

anglice (a naked swerde)

¶ De ijs verbis quæ præteritis carent.

boroweth.
Præterito ista carent, alijs vel mutuo sumunt.
to sauer   to be   to turne.
as meet.   to couet. wode.   downe.   shyne or to excell.
Nideo, glisco, furo, vergo, cum polleo, fio,
to doute.   to stryke.   .i. sto.
Ambigo, cum ferio: iungas sum sistoq; neutrum.
to lyght as a byrde.   to take vp.   to ete.   to melte.   to remembre.
Sido, fero, tollo, vescor, liquor, reminiscor.
to hele.   .s. passiua; vt timeor/metuor.
Et medeor, quorũq; carent actiua supinis.

¶ Calepinus dicit nideo habere nidui. sed nullo testimonio. Glisco olim glisci habuit. Furo. is. Insaniuit ab insanio. Vergo olim versi: sed nũc nõ est in vsu. Neq; qđ Diomedes dicit verri. authore ni[illegible]uita. Polleo nullũ habet. Fio factus sum a sum & factus participio. Ambigo prorsus caret. licet aliqui sine testimonio dicãt. ambegi. Ferio a percutio percussi. Sũ a verbo antiquo fuo/is/fui. Sisto pro sto neutrum mutuat a sto steti et statũ. Sido a sedeo sedi. Fero a verbo antiquo tulo/is/tuli. Tollo a suo cõposito sustollo antiquo: sustuli. Vescor a pastor past9 sum fm quosdã. sed potius caret. Liquor a liquefio liquefactus sum. Reminiscor recordatus sum a recordor. Medeor a medicor medicatus sum. Carẽt præterito etiã ea passiua quorũ actiua supinis carẽt. vt timeor metuor poscor linquor simplex fugor &c.

¶ De actiuis quæ supinis carent.

Hæc quæ præteritis caruere, carento supinis.
to fere.   to souke   to deceyue.   to forsake.   to go rose.
Et timeo sugo caluo cum respuo viso.
to compell.   to aske.   to drede.   to lycke.   idem.
Vrgeo sic posco metuo lambo quoq; lingo.
to scratche.   to scrape.   to lerne.
Con, et dispesco, scabo sic scalpo quoq; disco
to greue.   to forsake.   to looke or se.   to leue.   to kepe of or fro.
Ango cum renuo. sic cerno linquo vel arcet.
cerno/linquo/et arceo. vt excretũ. relictum. coercitum.
Quorum nata trium formabunt rite supina.

Compesco cohibeo. Dispesco diuido.

¶ De neutris quæ supinis carent.

to bren or to be hote. to grasshe.   to shyne.   to be hote.   to farte.
Aestuo cum stridet, sic luceo ferueo pedo
to nod with the heed.   to wynke vpon.   to agre.   to lyue.
Et conquinisco conniueo congruo dego
to be colde.   to rowte.   to clense.   to be acolde.   to swell.   to grasshe.
Algeo sterto luo cluo frigeo turgeo strido.
to hang ouer.   to syng.   to quake.   to drede.   to rime as an asse.   to be falle.
Ingruo psallo tremo paueo rudo fulgeo liuet
to clymbe.   to denye.   to shyne.   to go about.
Scando refello mico satago nolo volo malo

Hiero. eccli. ii. In medio ignis nõ sũ æstuat9. Suppedo to fyste. Cluo antiquum splẽdeo vel pugno.

to spyt. vt decido. concido. incido.
Pango cano signans spuo iungas ijs cado nata.
vt occasum. recasum.
Occido cum recido donant veluti cado casum.

¶ De neutris quæ in ui prætereunt.

Nulla supina dabunt per ui si neutra secundæ.

Ni valeo noceo placeo careo doleoq;

Paret olet taceo pateo lateo caleoq;

Atq; licet mereo.

¶ Hæc carent supinis. Madeo. studeo. surdeo. sordeo. candeo. splendeo.

¶ De verbis optatiuis et continuatiuis.

desyderatiua. continuatiua.
Optatiua carent sic continuata supinis.
to leng for maryage. to trauayle/or to laboure of chylde.
nubere desydero. parere desydero. to be hungred.
Nupturio dat itum sic parturit esurioq;.

¶ De passiuorum deponentiũ & cõmuniũ. præteritis et supinis.

Præterita vocis passiuæ verba reposcunt

Ex sum/præterito & proprio de participante.

¶ Uerba passiuæ vocis. siue deponẽtia/siue cõia faciũt p̃teritũ per circumlocutionẽ ab hoc v̾bo sum vel fui. & participio p̃teriti temporis. vt solor solatus sum vel fui.

verbum in or.
Or capit actiui ficta de voce supinum,
to ioye or to be gladde.
Vt lætor læto, lætatum ducitur inde.

Tolle ratum, fassum, tutum, tuitum, atq; misertum,
to trowe. to knowlege. or to loke. to defende/ idem. to haue mercy.
Ex reor et fateor tuor et tueor misereri.

Tueor ¶ Tueor secundæ p̃ defendo dat tutũ. Unde tutor aris/ & sæpius tuitus q̃ tutus.
Tuor. Tutus enim potius est nomẽ. vt tutus a re. Quinti. inde. Tuitus sum adulescẽtis miserrimi causam. Inde tuitio verbale. Tuor est tertiæ idem q̃d video cũ cõpositis.

intuor contuor obtuor: que antiqua videntur. fecit tutum. Et si quando tutũ mu tnatur a tueor.

to vse with profet or pleasure.
to go.

Dat gradior gressum, fruor & fructum fruitumq;.

to vse famil:par or boolde vpon. vt tradit Nin sulta. to feyne or lye.

Est fractus nomen: commentũ a con(q;)miniscor.

to auenge. to obteyne or get.

Vltum ex vlciscor. formatq; adipiscor adeptus.

to forget. werp. antiquũ.i. defetiscor in vse

Oblitum obliuiscor habet. fessumq; fatiscor.

to mesure or met. to cõplayne. meet. antiquum est.

Metior et mensum. questum queror. aptũ & apiscor.

to waken or ryse. I go about or laboure.

Experrectum expergiscor, nixum quoq; nitor.

to go/or iourney or labour by the waye.

Vel nisum. proficiscor datq; profectum.

Hieronymus in Esaia. Et telã quã orditus est. Virg. Inde toro pater sic orsus &c.

Ordior orditum pro texo. pro loquor orsum.

to proue or tast. to folowe. locutum. secutum.

Expertum experior. loquor, vt sequor exit in utum.

to get or obteyne. to make a couenaũt.

Nanciscor nactum format. pactumq; paciscor.

to clyppe. amplexum. vt amplector. idem. complexum. complector.
to vse. to slyppe.

Vsum vtor. lapsum labor. plector sata plexum.

to dye.

Mortuus à morior formabitur et moriturus.

to ryse or sprynge.

Ortus dans orior, deducitur hinc oriturus.

TELOS.

¶ LIBER SEXTVS DE VERBORVM FORMIS de defectiuis et anomalis, confusis, syncopatis, et apocopatis.

(.·.)

Grammatices Roberti VVhitintoni. L.L. liber sextus.

Ctuplices formas verborũ discito, quarum

Perfectum dicas / quod non aliunde creatur

¶ Octo sunt formæ verborũ. videlicet forma perfecta frequentatiua. effectiua siue continuatiua. desyderatiua. motiua. imitatiua. diminutiua. & apparitiua.

¶ Frequentatiua siue iteratiua.

.i. pmatiui. vt rogito. i. frequenter rogo. .i. verbũ frequentatiuũ.

Primati sensum, signat cum sæpe frequentans,

vt clamatũ clamito/as. vt a nexu nexo as. a cursu curso.

Atum commutes in ito. Sed ab u / faciunt o.

a dormitu dormito. a tueor tutu tutor aris. qđ est tertiæ. coniugationis.

Cætera verba, vel or, sunt (ni neto) omnia primę

¶ Frequentatiuũ siue iteratiuũ verbũ est / qđ sui pmatiui sensum cũ hoc aduerbio sæpe vel frequenter sigt. vt salto frequenter salio. Et formantur dupliciter in verbis primæ cõiugationis. a priori supino atũ in ito penultima breui mutãdo. vt a vocatũ vocito. In cæteris verbis a posteriori supino. mutando u in o: vt a cursu curso/as. Vel si sint passiuæ vocis mutando u/in or: vt a tueor tutu. tutor aris. Et oīa frequentatiua sunt primæ cõiugationis. nisi neto a neo qđ est tertiæ. apud Statium (teste Calderino) vt primo syl. Nectite nemo modũ trãsmissi cõputet æui. Et desinũt vel in to: vt capto. vel in so: vt curso. vel in xo: vt nexo. vel passiue in or: vt tutor in xor: vt amplexor. in sor: vt versor. vel in ito: vt lectito. vel in itor: vt visitor.

Neto.

¶ Annotatio de ijs quæ formã frequentatiuã duplicant.

vt risito. vt visitor.

Formã in ito vel itor duplicat quandoq; frequentans

frequentatiuum.

Accidit hoc quoties, crebro prius haud sit in vsu.

¶ Annotare debes ex frequentatiuis parũ: aut canoris/aut vsitatis: sæpe fieri alia frequentatiua. Ut a supino lectu fit lecto: qđ raro reperitur. Unde lectio qđ vsitatius est. itidẽ ab iis vix repertis facto/luso/riso/acto/viso/scripto/sesso. &c. vtimur factito/lusito/risito/actito/visito/scriptito/sessito. cũ cæteris. Item ab vtor nõ vsor sed vsitor.

¶ Alia annotatio.

Diminuit sensum primi quandoq; frequentans

ion sæpe.

Vt dormito / parum quod signat dormio sæpe.

¶ Frequentatiuũ aliquando sigt diminutionẽ. vt dormito parũ dormio/ & nõ profunde: sed per interualla: & id frequẽter contingere põt: sed semper paululũ. Et scriptito. est non totam rem scribere: sed interposito spacio/ et partes diuersis tẽporibus scribere. Cice. li. vij. ad atticũ. Et hæc et si quid aliud ad me scribas velim: vel

Dormito
Scriptito.

potius scriptites. Quanq̄ aliquando scriptito ꝓ scribo simplici ponatur.

❡Alia annotatio de ijs quę contra hanc legē formant frequentatiuum.

Hanc contra legem sed cuncta sequentia fiunt
to swym or to reuolue
to reuolue. aboue. or thynke. to powre.
Hæc agito fluito, sic cogito fundito iungas.
to knowe. to drede. to swym. to get hardly. to fede.
Noscito cum pauito nato quærito pascito, subde
to be sycke. to note or marke.
Aegroto ex ęgro. nota quod format noto, quæso
to praye instantly. to enquyre. idem.
Quæsito, scitor scio, sciscitor a quoq; scisco.
to persue. to chatte or Jangle.
A sequor & sector, loquor educit loquitorq;.

❡Quædā verba abusiue formant frequentatiuū: vt ago agis agito. hinc exagito, subagito, ꝛ coagito. Uirg. Ipse dies agitat festos. Plini. Omnes pisces cū extincti sunt fluitāt: i. supernatant. Quæsito ❡Quæsito p̄ œnul. ꝓd. a quæso. nō aūt a quæro. ❡Fūdito. as. a fundo. is. Plau. in amphi. Cū cruciatu tuo isthæc hodie verna ᷓba funditas. Cogito. ❡Cogito a cogo. i. rē frequēter ad memoriā duco ꝛ cogo. ❡Noscito a nosco Noscito Plau. in Cistella. Nūc vestigia si q̄ sunt noscitabo. ❡Pauito a pauco. Uirg. ij. Prosequitur pauitans/ ꝛ ficto pectore fatur. Pauito. ❡Nato. as. a no nas. p̄ œ ñ. breui. Persius. Nato. Hoc natat in labris. Hinc annato/ innato/ enato: p̄ œnul. bre. Pascito. ❡Quærito p̄ œnul. breui a quæro quæsitū sigt instanter ꝛ vix quæro. Teren. Lana ꝛ tela victū quæritans. Aegroto. ❡Pascito a pasco pro pasto as. Uarro. nūc feras q̄ in syluestrib⁹ locis pascitāt. Noto. Aegroto ex ægro no le. sigt sæpe æger fio/ siue varia valitudine afficior. Quæsito. ❡Noto as. priore breui. ꝓ cōsydero. signo. taxo. ꝛ potius a nota ducitur q̄ a notu. Inde annoto. denoto p̄ œnul. bre. ❡Quæsito p̄ œñ. lōga a q̄so nō a quæro. Latini affirmant Scitor p̄ œñ. lōga a scio. i. interrogo ꝛ inuestigo/ q̄ secretiora sunt. Uirg. Suspēsi eurypilū scitatū oracula phœbi mittim⁹. ❡Sciscitor p̄ œ. bre. a scisco. i. scitor et magis in vsu q̄ scitor. Teren. Quicq̄d est libet hinc sciscitari. Sciscitor ❡Sector aris. ꝓ secutor a sequor. i. sæpius ꝛ quasi cōtinue sequor. Inde insector. aris. vehemēter sequor. Sector. insequor vel persequor. Teren. Sectari iussi si potis est. ❡Loquitor a loquor. Gel. li. j. Supra modū loquitans conturbabat.

❡Annotatiuncula de vsu frequentatiuorū.

❡In frequētatiuis cudendis simus parci: vtꝗ alijs q̄ inuētis vtemur. nisi forsan in amplo opere. Fastidiūt enī eruditi ꝛ latini. hmōi frequētatiua legito/ frangito/ tangito/ pangito/ vectito/ calcito/ castigito/ riso/ valito. ꝛ similia. q̄ authoritate nō ꝓbantur. Itaꝗ hæc de frequentatiuis p̄cepta non sunt liberius vsitāda: nisi q̄ authorū splendescūt vsu. qualia sunt apud Gelliū hæc et multo plura. Appellito. accessito. aduentito. portito. risito. ito. defensito. hæsito. victito. solito. defenso. pētito Annotatiōe nō indigna. obseruito. surrectito. vectito. responsito. molitor. diuersitor. ꝛc̄.

❡Alia annotatio de ijs quæ a significatione frequentatiua deficiunt.

to come to. to endyte or wrytynge.
Aduento accedo, scribenti prælego, dicto.

vt aduentito.as. dictito.as.

Hæc in ito potius formantur quando frequentāt.

Cum sensu patris cupio / dant vendito capto.

Aduento
Dicto.

¶ Quædā sunt q̄ a fictione frequentatiua deficiūt. vt aduēto nō est frequēter venio sed accedo. ¶ Dicto nō est sæpe dico / sed p̄lego vt alius scribat. & suggero vt ratio dictat. Boetius. Ecce mihi laceræ dictant scribēda camœnæ. Sed q̄ dictās sæpe idē d̄r iterat. ne notari⁹ inepte scribat. dicto recte frequētatiuū d̄r. Usitat.⁹ tamen hæc duo quū sunt frequentatiua / in ito potius formātur. vt aduētito. dictito. Præterea capto nō est frequēter capere / sed capere cupio. Marti. Dum me captares mittebas munera nobis. ¶ Vendito nō frequenter vendo: sed cupio vendere. vel sedeo ad vendendum. vt hic venditat libros.

Aduentito
Dictito.
Capto
Vendito.

¶ Effectiua siue continuatiua.

Est effectiuū verbū vel continuatum.

Quod fio atq; sui primati mobile signat.
.i. declinationis.

Neutris quod proprie flexus formato secundi
vt vileo viles vilesco .i. vilis fio.

Co cum persona præsentis iunge secunda.
vt labasco .i. labor vel cado.

Improprie ex alijs verbis. at nomina quædam
vt hærba hærbesco.

Finalem mutant vocalem semper in esco.

¶ Annotatio.

Ista sed hinc demas primatiui speciei.

Hisco, compesco, dispesco, suesco, quiesco.

Cum conquinisco, rescisco, fathisco, fatisco.

¶ Effectiuū siue continuatiuū verbū est qđ sensum sui primatiui: sed adiectiui / & nō verbi. cū hoc v̄bo fio sig̃t. vt calesco .i. calid⁹ fio. d̄r etiā continuatiuū qđ continuum incrementum passionis innatæ sig̃t. & a Valla augmentatiuū appellatur. & p̄prie tantum fit a neutris secundæ cōiugationis addendo p̄sonæ p̄sentis indicatiui singularis nūeri syllabam co. vt tepeo tepes tepesco .i. in horas / vel magis ac magis tepidus fio. sic albesco nigresco madesco. Quædā ex alijs verbis q̄ neutris (improprie tamen) formantur. nō dicenda effectiua: sed ijs similia. Licet a quibusdam sic nuncupentur. vt præsentisco .i. p̄sentio. concupisco .i. cupio. pertimesco .i. p̄timeo. edormisco .i. edormio. præscisco .i. præscio. sic & rescisco. compesco. dispesco. suesco. quiesco. ꝯquinisco. hisco qđ signat p̄prie oscito. Itē os ad loquendū aperire. Plau. Ne hiscere quidē audeo. Item patefieri. Dui. Hiscere nāq; tibi terra negāda foret. hinc dehisco. Virg. Quæ satis ima dehiscat terra mihi. Fathisco cū aspiratione .i. abundanter aperior. Ambro. li. hexa. Plærūq; terra meridianæ plagæ torrēt ardoribus atq; æstu soluta fathiscit. Fatisco sine aspiratione .i. deficio / aut fatigor. Stati. Brachia iam pridem cyclopum operosa fatiscunt. Formantur etiam a nominibus finalem vocalem mutando in esco. vt iuuenesco .i. iuuenis fio. senesco .i. se=

Tepesco.
Præsentisco
Hisco.
Fathisco.
Fatisco.

aer fio. hærbesco. i. hærbosus fio. dumesco. i. dumosus fio. sic syluesco/frōdesco/floresco. &c. Repuerasco tamen contra hanc regulā formatur. i. rursus puer fio. Ueterasco. i. vetustesco. hoc est vetus fio. Inueterasco valde in consuetudinē venio. Nigidius tamen sic distinguit. Uetustescunt quæ vetustate deteriora fiunt. veterascunt quæ meliora fiunt. Et quanq̄ hæc interim cōfundātur: tamen venuste aliqñ seruabitur. Politianus in præfatione miscella. Si modo hæc ipsa nō vetustescere adhuc. sed veterascere de integro possunt. Integrasco. i. integer fio. Teren. hoc malum integrascit.

hærbesco.
Repuerasco
Ueterasco.
Inueterasco.

¶Desyderatiua forma.

vt esurio desydero esse vel comedere. .i. primatiui.
Verbum quod signat desydero, cum sibi patris,
vt edo es esum esu esurio.
Infinitiuo, de posteriore supino
esuriui.
Fit, rio coniuncta, quarti semper quoq; flexus
esurio/parturio/nupturio: superius dicta.
Præteritisq; carent præter tria sicq; supinis

Excipias scaturit scateo pro simplice sumptum.

¶Desyderatiuū verbū est/quod a Prisciano meditatiuū vocatur/ & terminat in rio. vt esurio/nupturio/& parturio. Et per infinitiuū sui primatiui/& verbū cupio explanatur. estq3 cōiugationis quartæ/sine præteritis et supinis. vt in quarta cōiugatione ostensum est. vt esurio. i. cupio esse vel comedere. Nec vllo modo meditatiua vocari possunt. Scaturio excipitur qđ licet sit in voce desyderatiuū/in sig̃tione ꝑ primatiuo scateo. idem quod emano/erūpo/ebullio sig̃t. Hiero. In sepulchro eius non nisi manna inuenitur. qđ et scaturire cernitur. Amaturio aūt lecturio dicturio cum amasco et legisco/quibus placent relinquimus. Ipsa quidē cæteraq3 eiusmodi nisi apud authores probatos inueniantur. nō in gregē desyderatiuorum et effectiuorum ascribenda censemus.

Esurio
Scaturio

¶Motiua.

Motiuum verbum quod signat eo atq; gerundum

Primati, iuncta ad: sic fit, mutetur in esso,

Is, de persona præsentis rite secunda

Hinc deme accerso viso arcesso atq; lacesso.

¶Uerbū motiuū qđ in so terminatū/ꝑ gerundiū sui ꝑmatiui/cū præpō ad/& verbum eo is. aut synonymū explicatur. Estq3 cōiugationis tertiæ/& formatur a secūda ꝑsona ꝑsentis indicatiui. is syllaba mutata in esso. vt a capio capis capesso. i. eo ad capiendū. Facesso. i. eo ad faciendū. Demūtur hæc q̄ hanc formā non sequūtur Accerso et arcesso eiusdē sig̃tionis. ꝑ eo ad vocandū. Teren. Obstetricem accerso. Fit aūt accerso ab accio/is/iui. Arcesso ab arcio qđ idem est. quū apud antiq̄s (vt Priscianus inq̄t) ar/pro ad/poni consueuerit. vt aruenas/aruolare dicētes. ꝑ aduenas/aduolare. Unde ostendit recte arcesse dici ab arcio qđ nos accio dicim⁹. apud Uirg. tñ li. iiij. geor. ꝑ attraho ponitur. Hinc q3 pecudes armenta viros genus omne ferarū. Quenq3 sibi tenuis nascentē accessere vitas. Quanq̄ & arcesso ab arceo ꝑ accuso sm quoldam esse possit. Salu. in Jugur. Quo facilius iudicio regis Scauri & reliquorū: quos pecuniæ captæ arcessebant: delicta patefierent. Similiter vi=

Capesso.
Facesso
Accerso.
Arcesso.

Viso. so/is. a video. i. eo ad videndũ. Teren. in hecyra. Non visam vxorẽ pãphili cum in
proximo sit ægra. Idem in An. Id viso/tune ran illi insaniant. Ponitur etiã p vi-
dere. Idem in Phor. Vultis ne eamus visere. Inde reuiso. prouiso. inuiso & visito.
Lacesso. frequen. Et lacesso is. a lacero. i. eo ad lacerandũ vel prouoco. Salu. Pridie legio-
nes in monte positas lacessiuit. Virg. effictã post hac ne quenq̃ voce lacessas.

¶Imitatiua.

Est imitatiuũ, quod signat patrem imitari.

I/patris iungas zo/vel so, quædã & in or dant.

Patrisso. Matrisso. Vulpisso. Atticisso. Græcisso. Philosophor. Poetor.

¶Verbũ imitatiuũ est qd signat patrem imitor/& imitationẽ sui primatiui sigt: vt
patrizo/vel patrisso paternos mores imitor. Teren. in Adel. Laudo te Ctesipho.
patrizas. abi: te virũ iudico. Matrisso/as. matrẽ imitor. Vulpisso vel vulpizo. vul-
pinas fraudes imitor. Atticisso. attice loquor. Plaut. Non atticissat/sed sicilissat.
Græcisso. as. græcos imitor. Et formatur a primo casu pmatiui in i/adiuncta zo/
vel sso. vt a patri patrizo vel patrisso. Quædã formãtur in or. vt philosophor/pha-
ris. philosophos imitor. & poetor/taris. i. in poetica exerceo. siue poetã ago. Ennius.
Nunq̃ poetor: nisi podager.

¶Diminutiua.

to syppe. to chat.
vt sorbeo/es. sorbillo. garryo/ys. garrulo.

Diminuens, is, & es, in ulo mutat, vel in illo.

Præsenti patris, sensum patris minuitq;

to rebuke. to deceyue.

Est primi flexus, deme hinc sugillo cauillo

to go assaute. to tycle. to syppe.

Et catulo quarti, tituloq; titillo pitisso.

Sorbillo. Garrulo. Sugillo.

¶Diminutiuũ verbũ est quod in ulo/vel illo finitũ. sui primatiui diminutionẽ im-
portat. vt sorbillo/as. parũ sorbeo. Et formatur a secũda persona præsentis indi-
catiui. mutãdo is vel es in ulo vel in illo. & est primæ declinatiõis. vt a garryo/ys.
garrulo/as. i. parũ garryo. Teren. in Adel. Et cyatho sorbillãs paulatim hũc pro
ducam diem. Ab hac forma excipiuntur hæc. Sugillo/as. qd licet a sugendo duca-
tur. signat tamen ex percussu carnẽ maculo: q succus/hoc est liuor deducatur. Inde
sugillatus. i. percussione maculatus. liuore. Plini. li. xxvij. Caseus recẽs cũ melle su
gillata emendat. Interdũ sugillare est deridere. detrahere. accusare. rephendere.
Liui. Legati grauiter ferentes se sugillatos esse. Hieron. in pfatione pentatheuci.
Qui me asserunt in. lxx. interpretũ sugillatione noua p veteribus cudere: nõ damno

Cauillo Cauillatio

&c. Cauillo/as. & cauillor/aris. depo. quanq̃ a caluo/is dicatur. sigt tamen fallatia
aut dolo vtor. Cauillationẽ Cicero de ora. li. ij. accipit p generali quodã facetiarũ
genere. tanq̃ scommate faceto & cauillo dicaculo/vbi inqt. Duo sunt facetiarũ ge-
nera. Alterum æqualiter in omni sermone fusum. Alterũ pacutũ & breue. Superi-
or cauillatio/altera dicacitas nominata est. Catulo/is/ire. est gestire/& coitũ ma-

Catulo Titulo.

ris appetere. Plau. Quin meã vxorẽ vidi catulientẽ. Titulo as. est titulũ impono.
Hierony. in prolo. super Psal. Sciendũ est. cl. psalmos dauid cecinisse/q̃uis aliorũ
noibus titulentur. Titillo/as. est per blandimẽta ingero. prouoco. cõmoueo: vt sit

Titillo. Pitisso.

quũ quis carnis pruritũ sentit. Lactan. li. vi. his blãdimẽtis/& suauitatibus titillat
animas. Item pitisso/as. qd sigtione diminutiuũ est. sed nõ voce. & sigt parũ gusto.
Teren. Pitissando modo mihi qd vini assumpsit.

¶Apparitiua.

Apparere notans / cum vocali præeunte
vt: albeo.es.albico.as.
S / in ico vertit præsenti tempore patris
.i.albeo manifeste vel aperte.
Est primi flexus / patris actum signat aperte.

¶ Apparitiuũ verbũ est / quod in ico terminatũ sui primatiui actũ manifeste sigt. Albico.
& formatur a secũda persona præsentis temporis indicatiui.s / lr̃a cũ vocali præe Fodico
unte.mutatis i ico. vt albeo.es.albico.cas.i.manifeste albeo. Fodio.is.fodico.as. Uellico.
id est manifeste fodio. Uellico.aperte vello. Nutrico.nutrio cũ cæteris. Nutrico.

¶ De formatione participiorum.

De participijs pñtis i ens & ans.

Participans præsens / de imperfecto bene formes
vt amabam amãs.docebam docens.loquebar loquens.
Præterito, si bam / vel bar mutaris in ns.

¶ Exceptio.

qđ facit ambiens.entis.
Hinc tamen excipies (dempto ambio) eo queo nata
vt adibam adiens adeuntis.adeundi.do.dũ.inquiens / euntis.eundi / do / dũ.
Quæ per iens / genitum per euntis eundo gerundũ
Donant, et præsens / absens de absum / quoq; præsum.

¶ De participijs præteriti temporis & prioris futuri.

temporis.
Præteriti sic participans formato supino
vt a doctu doctus. a doctu docturus.
V si coniungas s / rus participansq; futuri.

¶ Exceptio.

a morior / qđ moritũ in supino. ab orior qđ ortum facit.
Mortuus hinc tollas moriturus sic oriturus.
a fuo futũ antiquo. verba ꝗ faciũt utũ ſm quosdam.
Fio futurus, et ex utum quædã per iturus.

Sic nosco ignosco / tamen ignoturus habetur.

¶ Priscianus docet quædã esse verba in utũ supina formãtia: quorũ participia
futuri formant p iturus / & verbalia in itio. vt argutum arguiturus.tutũ tuiturus. Arguiturus.
sputũ sputurus.plutũ pluitur⁹. Salu.in histo. Quos aduersum multi ex bythinia Tuiturus
volẽtes occurrere / falsum filiũ arguituri. Sed tuiturus videtur potius a tuitũ / qđ Nosciturus
aliqñ a tueor ducitur. Siliter nosco facit nosciturus.sed (vt Ninius ita cẽset) a nosci- Ignosciturus
tum antiquo supino. Itidem ignosco ſm Pisonẽ frugi li.ij.anna. ignosciturus.vbi Ignoturus
dicit. Quocunq; deliqsset / ignosciturũ affirmabat. habetur & ignoturus ſm regulã
Cice.in Cato. Ignoturũ alteri qđ patrẽ / alteri qđ tutorẽ secut⁹ est. Cato li.v.origi.
Quod eorũ nemo mihi ignoturus est.

¶ De participijs posterioris futuri in dus.

In dus participans formes ex participante
Verboꝝ ꝑterita. VV.

vt amantis amandus.
Præsentis. geniti si tis mutaueris in dus.

¶ Formatio verbalium nominũ in or, us, io, ura, & trix.

Ex u/conficies in posteriore supino
Verbale or, simul us, vel io: iungatur & ura.
Ex tor trix formes, tamen ex sor rarius exit.

¶ Verbalia in or. us. io. ura. & trix. formantur a posteriore supino. hac lr̃a u muta ta in or. vt cultor/defensor. In us. vt cultus. i. ornatus. accessus. i. aditus. luxus. i. libido. In io. vt lectio/accessio. i. incrementũ. connexio. i. vnio siue colligatio. In ura. vt cultura. i. ornamentũ/aliqñ terræ aratio. cũ agri isicta. vt agricultura. In trix vo formãtur a verbalib[9] in tor/versa in trix. vt a cultor cultrix. victor victrix. Pauciora sunt verbalia in trix a verbalibus in sor. sed sunt plæraq; in sor (vt diximus in de generibus) cõia duorũ. leguntur tamẽ apud probos. tõstrix. assistrix. & possestrix.

¶ Exceptio.

Quod dat itum vel ctum cũ c. verbũ quoq; primę
Atio verbali. sic participante futuri
Aturus præbet. demas seco sectio formans
Atq; secatio quod rarum est hinc cõsule Vallam.
Dant in itor/vel itus. legitur sed raro domator.

Cultor
Cultus.
Accessus.
Luxus
Accessio.
Connexio
Cultura.
Cultrix
tõstrix assistrix
Possestrix

¶ Verba primæ cõiugationis/q̃ itũ vel ctum cũ c/in supino faciũt. verbale in atio potius q̃ in itio & participiũ prioris futuri in aturus potius q̃ in iturus. vt sonatio sonaturus. plicatio plicaturus &c. Demas hinc sectio a seco/qd aliqñ (licet rarius) secatio format. author est Valla. Formãt verbalia potius in itor et itus/q̃ in ator & atus. vt domitor/cubitor/domitus/cubitus. Tibullus solus dixit li. iiij. Te duce nõ alias conuersus terga domator. Colu. li. vij. Cubitorẽ bouẽ appellat q̃ sæpe discũbit ex puicaci cõtumacia. Hiero. li. can. Cũ rex esset in accubitu suo. Plini. tñ dt. In cubatu oia tonuerit: oia peremit. Idem. domitura boũ. Oui. de tristibus. Qui modo de tetrico referas domitore chimæræ. Sũt q dicũt hæc verba olim fuisse tertiæ. & ideo in itor et itio & iturus (licet rarius) reperiuntur.

¶ Annotatio de imperatiui modi formatione in qua sæpius oberrare solent grãmatistæ.

Sonatio.
Sonaturus
Sectio. secatio
Domitor.
Cubitor.
Domitus. cubitus.

¶ Ama/doce/audi ab amas/doces/audis. ablata s lr̃a. Lege a legis. ablata s lr̃a & i in e versa. Dicimus tamẽ fac. duc. fer. &c. vt patebit. In tertia psona pñtis impatiui amet ab amo/o versa in et. legat a lego/o versa in at. doceat/audiat: ab doceo audio/o versa in at. Prima pl̃alis a tertia singulari/t lr̃a versa in mus. vt amemus doceamus legamus audiamus/q̃ etiã sunt voces futuri optatiui. Tertia pl̃alis a tertia singulari. n lr̃a ante t/interposita. vt ament doceãt legãt audiãt. Scđa pl̃alis a scđa singulari/addita te: vt amate/docete/audite. Legite tamen a lege/e in i versa. Prima et tertia futuri a secũda pñtis impatiui. addita to syllaba. vt amato doceto/audito. legito tamẽ a lege. e in i versa. Scđa pl̃alis a scđa singularis. addita te syllaba. vt amatote docetote legitote auditote. Tertia pl̃alis a tertia præsentis indicatiui. addita o lr̃a. vt amanto docento legũto audiunto. Antiqua sunt amantote docetote legitote auditote apud doctos.

¶ De formatione impatiui modi passiuæ vocis.

Scđa pñtis impatiui passiui formaẽ a scđa actiui. addita re syllaba. vt amare do-

cere/legere/audire.q̄ eædē sunt voces infinitiui actiuæ vocis. Tertia tam singularis q̄ p̄ralis fiūt a tertiis actiuorū/addita ur: vt ametur amētur. doceatur doceantur. legatur legātur. audiatur audiantur. Prima p̄ralis a p̄ma actiuorū s/ in r/ versa. vt amemur/doceamur/legamur/audiamur. Scđa p̄ralis a scđa p̄ralis actiuorū. te versa in mini. vt amamini/docemini/legimini/audimini. Scđa et tertia futuri passiui a scđa et tertia actiui addita r lrã. vt amator/docetor/legitor/auditor. Prima p̄ralis futuri. eædē cū præsenti. Scđa p̄ralis a secunda præsentis. i. finali versa in or. vt amaminor docemīnor legiminor audiminor.

De defectiuis verbis et anomalis.

Confit confieri. suffit suffire leguntur.
Defit defieri tantum sic infit in vsu.

Confit confieri p̄ cōficitur confici/ et suffit suffire. p̄ suffumigo. in vsu sunt apud auctores. Macrobius. Oportet diem q̄ ex quadrantibus cōfit intercalare. Virgi. iiij. Confieri possit paucis aduerte docebo. Idem. At suffire thymo cerasq; incidere manes. Defit et defieri/ p̄ deest et deesse. et infit pro dicere incipit/ et p̄ incipit i vsu reperiuntur. in reliq̄s vocibus deficiunt apud recētiores. Virg. Lac mihi nō æstate nouū/nec frigore defit. Teren. in Hecy. Nihil apud me tibi defieri patiar. Prisci. dicit defio in loco passiui deficio habere. sed sine teste. Liuius li. j. Cum ita Tullus infit. i. dicere incipit. Confit. Defit.

Ista forem, res, ret, rent, cum sibi compositiuis
Sunt optatiui coniunctiui quoq; voces
Infinitiui fore temporis estq; futuri.

Cōposita a forem sunt ista. Afforem. i. adessem. Conforem. i. simul essem. Virgil. Atq; vtinā rex ille afforet Aeneas. Terē. Spero cōfore. i. cōuenire vel concordes esse/ vel simul fore. Defore. i. defuturum esse. Silius. Promittitq; viris nulli se defore testem. Profore. i. prodesse. Hora. Quæ nocuere sequar/fugiam quæ profore credā. Abfore. i. absuturum esse. Sumitur tamen aliquando forem pro essem. et similiter sua composita. Forem Afforem. Conforem. Defore. Profore. Abfore.

Faxo dat faxis faxit. pluraleq; faxint.
.i. indicatiui. .f. tp̄is.
Pro faciam primi estq; modi vox illa futuri.
Sic faxim flectes optatiuiq; futuro
Dic subiunctiui præsenti tempore faxim.

Teren. Faxo iam hic aderit. i. faciā. Liui. Quod faxitis deū velim fortunare. Cicero de se. Nemo me lachrymis decoret ne funera faxit. Teren. in Heau. Utinā dij ita faxint. Plau. Uerbum caue faxis. Faxo.

Flecte modi primi sic optantisq; futuro
Ausim sic ausis ausit tantum simul ausint.

Liui. li. j. Nec si sciam indicere ausim. i. audebo. Festus dicit ausis p̄ audeas. Oui. meta. vj. Et nihil est quod non inopino captus amore ausit. Ausim. Ausis

Præsenti salue et saluete modi imperialis
Salueto flectas et saluetote futuro.
Infinitiui præsens saluere dabitq;.
Atq; modo simili variabis aueq; valeq;.
Saluebis Cicero, valeant Terentius inquit.

Cice. ad Atticū. Saluebis a meo Cicerone. Lectū est apud antiquos salueo. salueat et salueant. vt Plautus in truculēto. Teren. Valeant qui inter nos dissidium Salueo.

Aue. Uale. Salue.

volunt. Idem. Iubeo te saluere. Dicimus aue ipsi venientes. et iã aduenienti. Dicimus vale et aliquando salue recedenti. Et dicitur aue ab aueo. es. i. cupio. ꝛ præ nimia cupiditate gaudeo. vt sit aue/gaude/et lætare. Nõ aũt dr ab a. i. sine ꝛ interiectione væh. vt barbari quidã cẽsent. Marti. Iam satis est non vis aphær auere. vale. Idem. Mane tibi pro me discet auere liber.

Aio.

Pręsenti aio et ais, simul ait format et aiunt.
Imperfecto aiebam. cunctis cum socijs et aisti
Perfecto. vel aistis. ai modo et imperitanti.
Optatiui aias iat. iamus iantq; futuro.
Aiens participi. sed cætera non parit vsus.

¶ Gelli. li. xvj. siue aias/siue neges: hærebis in captiõe. Augu. dixit aisti / ꝛ aistis. vos adijcientis in malo aistis. Plau. vel ai/vel nega. Cice. de fi. bo. Quasi ego curẽ qđ ille aiat aut neget. Priscianus aiamus dixit li. j. cõstruc. Sabellicus arbitratur legendũ esse apud Catullũ. aijte ꝑ dicite. Apulei. vj. meta. Sic aiens crystallo dedolatum vasculũ tradidit. Cice. in Topi. Cõtraria aientibus inquit.

Pręsenti tantum cedo dic cedite imperitantis.

Cedo.

Cedo cuius prima corripitur est vox tantũ imperatiui pro dic vel da format cedite pro dicite/vel date. Teren. in Eunu. Quid factũ est/cedo. Idẽ in Phor. Tu mihi argentũ cedo. Cedite rarius: nisi apud Plautũ. ꝑ quo vetustissimi cete ꝑtulerunt. teste Marcello. Ennius in Medæa. Saluete optima corpora: cete manꝰ vestras measq; accipite.

Flecte diunt pro dent optatiuiq; futuro.

¶ Diunt poeticũ/vox sola futuri optatiui. a quo perdiunt. apud Teren. nõ rarum. Dij tibi exitiũ diunt. in An. Alibi in Eu. vt omnes dij deæq; eum perdiunt.

Gignit ouat vel ouans et ouatio cætera raro
Et licet aduerbiũ visum. verbum dat amabo.

Ouat. Ouãs. Ouatio Ouo. as. Amabo.

¶ Ouat Phocas solũ ponit tertiæ ꝑsonæ defectiuũ: cuiꝰ participiũ ouans ꝛ verbale ouatio. i. paruus triumphus. reliqua parũ sunt i vsu. Licet aliqui dicãt. Ouo as at ꝛc. Parce tamẽ vtendũ est quod apud authores rarũ. Ouat. i. lætatur. gaudium vociferãdo vel canendo monstrat. Amabo (authore Nonio) integrũ est qꝛ deducitur ab amo as. Nec est proprie aduerbiũ vel interiectio. licet vtriusq; vicẽ blandiendi fungi videatur. Regit enim post se actiuũ casum. vt amo. ꝛ p Pœnul. producit semper comicis va[...] familiare. Cice. li. ij. eplarũ. Amabo te cura et cogita.

Quattuor hęc odi memini cœpi quoq; noui
.i. indicatiui.
Pręterito primi variato modi reliquisq;
Temporibus ductis ab eo, sensum retinebunt
Voceq; præteriti. præsentis præteritiq;
Flecte memento modiq; futuro, tote secundi
A cœpi cœptus deducitur. osus ab odi.

Odi.

Odi. i. odio prosequor. frequens (odio. is. rarius apud ethnicos) ſm quosdã vox est ꝑ

teriti et sensum habet p̄sentis imperfecti ꝛ p̄teriti. i. odio odiebam odiui. ꝛ inde osus ꝛ osurus/ et osor. Cicero tamē odiōrus est vsus. li. de oratore. Aut oderint/ aut diligant. Seneca de virtu. Neminem odias. Hiero. in ps. Odiui omnē viam iniq̄tatis. Osus. perosus
Ab osus participio perosus et exosus/ quorū verba perodi et exodi. exoleuerunt. Plau. inimicos osa sum. Virg. Si non dum exosus ad vnū troianos. Naso. Ille posus opes. ¶ Cœpi cum œ diphthongo a cœpio antiquo p̄ incipio. qđ apud antiquos in vsu erat. Teren. in Adel. Ser totis mensibus obfecissem q̄ȝ hic cœperet. Cœpi.
Cato. Cœpiam seditiosa verba loqui. Nunc p̄terito eius p̄ p̄titi vtimur cū deductis cœperā. perim. pissem. ro. pisse. cœptum ire. E cœptū. ti. qđ est principium. Oui. Dij cœptis aspirate meis. Cæpi cū æ diphthongo est p̄teritū solū a capio. vnde captus participiū. sed a coepi coeptus.

Quæsumus ex quæso. sed quęsit quęsere raro.

¶ Quæso vox p̄ñtis indicatiui dat solū quæsumus p̄ rogo ꝛ rogam⁹. cæteras exoleuerunt. Politianus per i/ quæsimus scribit. Olim eni integrū fuit quæso. sis. q̄siui q̄sitū vel quæsum. author est Nonius. Infinitiuū quæsere. Quæso,

Inquio siue inquam presenti quis quit iuntq;.
Perfecto inquisti simul inquit. sicq; futuro
Format ies vel iet. modo & inque. iatq; secūdo
Inquiat optantis tantum deflecte futuro.
Participans dat iens, nec in vsu plura reperta.

¶ Cice. de se. Næ inq̄t et inquā sæpi⁹ interponerētur. Cice. de oratore li. ij. Aucupari verba oportebit/ inquio vt ea q̄ sunt frigidiora vitemus. Persius. hoc iuuat hic inquie/ veto q̄sq̄ȝ faxit oletum. Iuue. Quādo artib⁹ inq̄t honestis. Cice. i verrē. Ubi sunt Pamphile inquiūt scyphi. Idē scđo de ora. Tu vero inq̄sti moles⁹ nō eris Inquies inquiet inquam apud Boetiū frequenter occurrent. Inquā interdū etiā siḡt dixi. Teren. Ab te emittere inuitū eam inque. Cice. in. iiij. ad heren. Quid eni tibi vis aliquis inquiat. Plau. in aulu. Ita dij faxint. inquito.

Sodes/ pro si audes. capesis sic, pro cape si vis.
Sultis/ si vultis, sis si vis, iunge apage(&)sis
Pro remoue si vis, voces sunt imperitantis.

¶ His defectiuis vtūtur poetæ. ꝛ comici p̄sertim. ꝛ interdū alij ad vitandū arrogantiam. q̄ superbū foret maioribus imperare. Et q̄ crebra sunt: nō opus erit testimonijs. Apagesis pernul. cor. siḡt abduc/ vel remoue si vis. f̄m Nonium. m. caue si vis. Apuleius. Apagesis iam cruentos deos. Metri causa interposuit et syllabicon per Tmesim.

Noctescit ningit lucessit sicq; diescit.
Atq; gelat ternæ hęc impersonalia vocis.

¶ Hæc impersonalia (authore Phoca) carent futuro imperatiui/ gerundijs ꝛ participijs.

¶ Annotatio.

¶ Explicit et expliciunt solus Alexander ponit. q̄ a probis authorib⁹ cēsentur barbara. Nā latini dicunt liber est explicitus/ aut finitur. Marti. in apophoretis. Versibus explicitum est omne duobus opus.

¶ Annotatio de antiquatis.

¶ Si q̄s omnē antiquitatē diligēter perscrutari vellet multo plura inueniret anomala ꝛ eclyptica. Ut excessis p̄ excedas. irritassis p̄ irrites. p̄hibessis p̄ prohibeas locassis p̄ locaueris. dias pro des. creduis pro credas. supplicassis p̄ supplices negassis pro neges. taxis pro tangas. adsiint pro adigant. sine numero id gen⁹ alia sunt apud Plautum et vetustissimos. vt bites pro venias. Plau. Dij te seruassint.

Idem. Id Iuppiter prohibessit. Teren. Caue quoq; ex istoc excessis loco. p excedas. Varro. Caue meũ tatis librũ Quæ omnia sunt fugienda nobis.

Dor der for furo fer, simplex nunc abdicat vsus.

¶ Hæc simplicia dor et der passiuũ a do das. for faris. furo. i. insanio. fer a for faris in coniunctiuo non sunt in vsu. sed in compositione vsitãtur. vt pessundor/affor.

¶ De verbis apocopen patientibus.

Dic duc fac et fer/dico duco facio fert.

Donant cum natis, facio formãt fice nata.

¶ Hæc quattuor verba patiuntur apocopen in secunda singulari imperatiui modi tm̃. nã in plurali integrã seruant formã. vt a dic dicite. duc ducite. fac facite. excepto hoc verbo fer a fero: qđ facit ferte. Similiter eorũ cõposita eandem Apocopen patiuntur. vt adduc adducite. præter facio composita quæ integram seruant formã vt efficio effice. cõficio confice.

¶ De verbis syncopen patientibus.

vt amaui.

Verbis quæ primi flexus ui præterito dant.

vt amasti p amauisti. amastis pro amauistis.

Præterito numeri persona vtriusq; secunda.

vt amarunt pro amauerunt.

(Vi dempto) & terna plurali syncopa fiat

vt amaram/amassem/amarim/amaro/amasse. i. in oibus personis.

Temporibus reliquis ab eo ductis fit vbiuis.

vt cupiui/audiui.

Verbis quæ terni aut quarti iui præterito dant.

vt cupij/audij. in omnibus psonis vtriusq; nũeri.

Præterito (subtracto u) syncopa fiet vbiq;

cuperam. issem. rim. ro. isse. audieram. issem. erim. ero. isse.

Temporibus cunctis ab eo reliquis quoq; ductis.

triui. fliui.

Syncopa non fiet quando bissyllaba vox est.

a scio. a noui. a flo. a fleo.

Ni scisti nosti flasti flesti. tamen isti

Martialis. Aequora per scyllæ magnus comes exulis isti.

Pro iuisti legitur. dixti generis reliqua eius

Teren. Qui dixti pulchre.

Quandoq; inuenies vsurpauisse poetas.

¶ De verbis anomalis.

¶ Verbũ anomalum vel anorme/est quod contra alioꝝ regulã formaẽ. vt sum es fui. Sũ sic declinaẽ. Sum es est. plurali sumus estis sunt. Imperfecto erã eras ꝛc. Perfecto fui fuisti ꝛc. cũ ductis fueram. erim. issem. ero. isse. habet pteritũ ab antiquissimo
Fuo. ꝟbo suo fuis. i. sum es. Cuius adhuc aliq̃ reperiunẽ apud plau. ꝛ ipm etiã Virg. æneid. xj. Tros rutilus ve fuat nullo discrimine habebo. Plau. in am. Ne q̃sq̃ tã audax fuat homo. Idẽ in cap. Caueto ni iratus fuas. Futuro ero eris ꝛc. Imperatiuo
Site. mõ sis vł es sit. Plurali simus sitis vel estis (aliq̃n site) sint. Ter. I an. Bono aio es. Virg. huc ades o formose puer. Plau. I Curgu. Site mihi volẽtes ppiciæ. Iz exoleuit. Futuro esto. Plurali simus estote sunto. Optatiuo essem esses. ꝛc. Futuro optatiui ꝛ psenti piũctiui sim sis ꝛc. Infinitiuo psenti esse. pfecti fuisse. Futuro futurus. ¶ Ens in vsu poetorum non est. a dialecticis vsitatũ. Sũ caret gerundijs et supinis. Potẽs nos

men est. participia vero præsens et absens. Cætera cõposita carent gerũdijs par
ticipijs ⁊ supinis. ¶ Adsum ades adest. assumus adestis assunt. Aderã. Affui. Af=
fueram. adero. Imperatiuo adsis vel ades (nõ assis) Sic prosum prodes ꝓdest ⁊c. Adsum
profui. ⁊c. Possum potes potest possumus potestis possunt. poteram. potui. potero
Ueteres dicebãt potessim. potessem ⁊c. pro possum possem. Et potestur poteratur
possetur. ꝓ potest poterat posset. his et silibus scatet. Plau. Cælius cũ suis cõtem
poraneis. Reliqua cõposita declinantur vt sum. ¶ Uolo vis vult. Plali volum⁹ vul=
tis volunt. Imperfecto volebam bas bat. ⁊c. Perfecto volui. isti. ⁊c. cũ suis dedu=
ctis. vt volueram. erim. voluissem. voluero. Futuro volam/ les. ⁊c. Impatiuo ca=
ret. q꞉ voluntas est libera neq͛ imperari potest. Licet Diomedes dixit. Uolito tote
Alij. fac velis. non sunt in vsu. Opta. etiã vellẽ les. ⁊c. q̃ voces sunt impfecti. subiũ=
ctiui. i. futuro optatiui velim/ lis. ⁊c. Infinitiuo velle. Supino ⁊ gerũdijs caret. te=
ste Phoca. Licet aliqui (nullo authore) dicãt volitum voliturus.
¶ Malo mauis mauult. Plali malimus mauultis malũt. Imperfecti malebam. Malo
pfecti malui. cũ deductis maluerã. maluissem. ro. futuro malem. les. ⁊c. Quinti. li. j.
Qui græcã figurã nõ latine sed citra repħẽsionẽ loq͛tur. Impa. caret. Opta. mallẽ.
maluerim. maluissem. malim. Cõiũ. malim. mallẽ. rim. luisse. ero. Infini. malle ma=
luisse. cæteris caret. Leges apud vetustissimos nõ imitãda. mauelim ⁊ mauellem.
Plau. in aulu. Mori sese mauolet. Idem in Amphitrione. Experiri istuc mauellem
¶ Nolo similiter inflectitur. Nolo nonuis nõuult. nolimus nõ vultis nolunt. Imper Nolo.
fecto nolebam. Preterito pfecto nolui. noluerã. cum alijs deductis. vt noluerim.
luissem. ero. luisse. Futuro nolam/ les. ⁊c. Impatiuo noli nolite. futuro nolito tote.
optatiuo nollem. noluerim. luissem. futuro nolim. Coniũctiuo nolim. nollem. erim.
luisse. ero. Infinitiuo nolle. noluisse. reliqua non sunt in vsu. ¶ Fio. i. efficior. fis fit.
ni more quartæ cõiugationis. irregulariter tamẽ. Præterito factus sum. cũ dedu
ctis tpib⁹. Imperatiuo caret. Uel ſm quosdã mutuatur a futuro optatiui fias fiat
⁊c. Nã & fite et fitote raro (nisi apud antiquos) legũtur. vt apud Plautũ ⁊ Catonẽ.
Ueteres fitur. et facitur. ⁊ facessetur et alia multa dixere (vt probat Priscianus) q̃
exoleuerunt. in reliquis fio per quartam coniugationem declinatur.
¶ Eo et queo per quartã coniugationẽ et nihil anomalũ habẽt. nisi ibam quibam Eo. Queo.
ibo quibo. ⁊ in quibusdã tẽporib⁹: vt psonis scđam vocalẽ ꝓ tertia. vt eo is it. Pla=
li imus itis eunt. Impfecti ibam. pfecti iui. cũ alijs deductis. iueram. issem. rim. ro.
isse. Futuro eam. ies. iet. ⁊c. sed vsitatius ibo. bis. ⁊c. Quã q͛ antiqui illud futurũ in
ibo enũciauere. iã tamẽ exoleuit: nisi in ibo ⁊ quibo. Cæcilius. audibis male si ma
le dicis mihi. Proper. Lenibunt tacito vulnera nostra sono. Apud Plautũ est fre=
quens. Imperatiuo I/ eat. eamus ite eant. Futuro ito eamus itote eunto. Opta.
irem. iuerim. iuissem. eã. Cõiũcti. eã. irẽ. iuerim. iuissem. iuero. Infinitiuo ire. iuisse.
iturũ esse. Gerũdia eũdi. do. dũ. Supino itũ. itu. Participia iens itur⁹. Sic ⁊ queo
variatur. Cuius gerundia non legimus/ sed nec a væneo participia.
¶ Edo es est. plali edimus editis edũt. Edebã. edi. ederã. edã. Impatiuo es vł ede Edo/
edat. Plali edamus este vel edite edant. Futuro esto vel edito. plaliter edam⁹ esto
te vel editote/ edũto vel tote. Opta. essem. ederim. edissem. edã. Cõiũ. edã es. eẽm.
ederim. edissem. edero. Infi. esse. edisse. esurũ esse. Gerũ. edẽdi. do. dũ. Supi. esum/ es/ vel ede.
su. rari⁹ estũ/ tu. Parti. edẽs esurus vel estur⁹. Passiuũ ei⁹ regulare est: nisi q͛ estur
ꝓ edit̃ dr̃. Cõposita eius eandẽ sequũtur formã ſm q̃sdã. vt comedo comes comest
Exedo exes exest. Uirg. iiij. æneid. Quid delubra iuuãt: est mollis flãma medullas.
est ꝓ edit. Idẽ. j. geor. Ut mala culmos esset rubigo. esset ꝓ comederet. Plau. i mi Estur
lite. Es/ bibe. i. comede. Mar. Si vis eẽ sat nimis potes esse pᵱpũ. Oui. j. de põ. Estur Comest
vt occulta vitiata putredine nauis. Plau. Ueniat senex quẽ absentẽ comes. Cice. ꝓ Exest.
hortẽ. q̃ sæpe ipse comest. Idẽ. Aegritudo lacerat/ ⁊ exest mentẽ. Pli. Comesse fœ=
tus suib⁹ nõ est ꝓdigiũ. Cice. ꝓ sextio. Et bona sol⁹ comesset. Idẽ ꝓ L. Flac. Quasi
bona comesse Romæ nõ liceret. Apđ veteres edo regulariter declinabat̃. teste Ser=
uio sup illđ. v. æneid. Nõ media de gẽte phrygũ exedisse/ nephãdis. vbi etiã dicit es
a sum corripi: ab edo ꝓduci. Hiero. in sacris q̃q͛ vetustã cõiugationẽ imitat̃. vt i illo
Quis plãtat vineã ⁊ de fructu ei⁹ nõ edit. alibi. Uincẽti dabo edere de ligno vitæ.
Seruio cõsentit Diomedes. vñ meli⁹ dicem⁹ comedo comes/ q͛ comedo. dis.
¶ De verbis q̃ in pⁱma persona dupliciter efferũtur. ⁊ idẽ signt.

.i.cõiugationis. vt dureo. denseo.
Sunt duro et denso primæ. per eoq; secundæ,
.i.passiua.
Sunt primę actiua hęc, quãdo sunt neutra secundę.
.i.congrego. .i.cõiugatiõis. to vnyte or knyt togyder.
Est vno primæ. sed crebrius vnio quartæ.

¶ De verbis tã primę q̃ tertiæ cõiugationis in prima psona cõfusis / in significatione diuersis.

.i.cõiugationis.
Primi nunc flexus sunt isthęc, nunc quoq; terni.
las (to call). das (to cõmaũde) las (to speke to) ras (to locke) das (to laye a grouñd warke)
lis (to dryue). dis (to ete or chue) lis (to dryue) ris (to sowe) dis (to powre)
Appello mando compello sic sero fundo.
to saye. to dedycate. to wyll.
Dic dico dicis, dico sicq; dicas. volo visq;
to flye. to bequethe. to rede.
Dic volo sicq; volas. lego legas. lego gisq;.
Esto lauo primæ, ternæ quandoq; repertũ.
Dic pinso pinsis. legitur pinsas quoq; raro.

Laue. ¶ Lauo olim erat ternæ. Hora. Phœbe qui tãto lauis amne crines. Idẽ. Ora manusq; tua lauimus Feronia lympha. Siliter pinso nunc tertiæ. olim erat primæ. Calphurnius. Dicitur et nigrũ pinsare legumine panem.

Sedo per s / primæ. cedo per c / quoq; ternæ.

¶ De ijs quæ sunt tam scdę q̃ tertiæ cõiugationis.

Nunc terni flexus, nunc sunt hęc verba secundi.
.i. tergeo. caueo. strideo. fulgeo. to be hote.
Tergo cauo strido sic fulgo ferbeo ferbo
conniueo. excelleo. sorbeo. oleo. frigeo.
Conniuo excello sorbo iungas olo frigo.
Vngo deflectes vngis simul vnguo dat vnguis.

¶ De ijs quæ confusum habent pręteritũ.

Præteritũ retinent confusum quæ comitantur.
Pasco pauet paui dant, cresco cernoq; creui.
Pendeo pendo pependi. tendeo tendo tetendi.
Mulceo mulgeo mulsi. luceo lugeo luxi.
Vult acet ac acuit acui, pateo patiorq;
Et pandor passus. frigo cum frigeo frixi.
Versus formabunt ambo verror quoq; vertor.

FINIS.

¶ Lõdini i ędibus VVinãdi de VVorde. xxj. supra sesq; millesimũ nostrę redemptionis anno.